

kıl beniey namaz

rahmetinin sırlarıyla süslü bir kılavuz

Seyit Demirci

Nesil

kıl beni ey namaz

rahmetinin
serinliğinde
yıka kalbimi

senaidemirci

NESİL

Kıl Beni Ey Namaz

Senai Demirci

NESİL
YAYINLARI

Jenerik

Yayın Yönetmeni: Ekrem Altıntepe
Editör: Cihan Dinar
Tashih: Semine Demirci
İç Tasarım: Said Demirtaş
Kapak Tasarımı: Mustafa Halıcı
ISBN: 978-605-183-131-2

Sanayi Cd., Bilge Sk., No: 2 Yenibosna
34196 Bahçelievler / İstanbul
Tel: (0212) 551 3225
Faks: (0212) 551 2659
www.nesilyayinlari.com
nesil@nesilyayinlari.com
© Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince bu eserin yayın hakkı anlaşmalı olarak **Nesil Basım Yayın Gıda Tic. ve San. A.Ş.**'ye aittir. İzinsiz, kısmen ya da tamamen çoğaltılıp yayınlanamaz.

Dijital Yayıncılık Direktörü: Uğur Turan
Dijital Yayın Tarihi: Haziran 2016
Bu eserin e-kitap çevrimi **Nesil Digital** tarafından yapılmıştır.
www.nesildigital.com

Senai Demirci

1963 Samsun doğumlu. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden 1990 yılında mezun oldu. Bir süre özel sağlık sektöründe yönetici olarak çalıştı. Öğrencilik yıllarında başladığı yazı çalışmalarını sürdürüyor. Çok sayıda telif ve tercüme eseri yayınlandı.

Televizyon ve radyo programlarına da katkıda bulunan Senai Demirci, eğitim çalışmalarına Dr. Senai Demirci Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi'nde devam ediyor. Aylık esma-i hüsna dergisi *Esma ile Yaşamak*'ın yayın yönetmenliğini sürdürüyor.

- @senaidemirci
- senaidemirci
- senai.demirci

senaidemirci@gmail.com

Başlamak İçin Zorlandığının Farkındayım

Başlamak güzel şeydir ama bazen zoruna da gidebilir. Bu kitaba başlamak da, bu kitabın konusu olan namaza başlamak da öyle bir zorluk işte. Sana her gün yükümlülükler getiren namaza başlamaya niyetlenir niyetlenmez, gelecek bütün günlerin yükü altında ezildiğini görüyorum. Bir de namazın kendisinin ağırlığını, büyüklüğünü ekleyince var sen düşün gerisini. Unutma ki, en uzun ve ağır yolculuklar bile küçük bir adımla başlar. Bu kitabı almış olmanı, bu sayfayı açmış olmanı, bu güzel yolculuğun ilk ve kolay adımı olarak görüyorum. Öyleyse hadi birlikte yürümeye...

özür dilerim, delikanlı,
namazla aranı ben bozdum

Namazı anlatırken sana, onu “kılınmaz” gösterdim, “sen kim, namaz kılmak kim!” edasıyla yolunu kestim, yokuşa sürdüm seni. En başından en yükseğe koyarak çıtayı, gözünü korkuttum. Oysa, “en sıradan” namazı bile hiç saymaya hakkım yok! Az şey midir insanın suya sabuna değip abdest alması, işlerini ve telaşlarını askıya alıp seccadesinde dur/ul/ması? Az şey midir insanın önceliklerini sonraya atıp bedeninin her parçasıyla kul olduğunu anla(t)ması? Kimin küçümsemeye hakkı var bir şehrin sağır duvarları arasında kendine kıble aramanı? Kimin azımsamaya haddi var kimsenin görmediği yerde en ince sızılarını ortaya dökmeni?

Azımsadım yaptığını, küçümsedim çabanı. Şevkini kırdım, moralini bozdum. Özür dilerim...

itiraf ediyorum, küçük hanım, namazı ben zorlaştırdım sana...

Namaza başlarken, sanki ben zamanında hiç zorlanmamışım gibi seni “full çekme”ye zorladım. “Olsun a canım, kıl kılabildiğin kadar!” diyecek anlayış nerede bende? En büyük işlerin bile küçük parçalar üzerinde yükseldiğini unuttum. En uzun yolculukların da küçük adımlarla başladığını fark etmedim. Duvarı hem bir anda, hem hatasız ve hem de mükemmel örmeni bekledim. Tuğlaları üst üste koymana izin verecek hata etme rahatlığını sunmadım sana. Hem sonra, birini diğerinin üstüne acemice koyarken tuğlalardan birkaçını düşürmeni de pek ayıpladım. Yakaladığın namazlara köreldim de, kaçırdıkların için yazıklar ettim sana... Bardakta doldurduğun tarafı göremedim. Acemiliklerine tahammül edemedim. Şaşkınlıklarını hoş görmedim. Kocaman bir yapboz oyunu içinde olduğunu, bütünü göremeden parçaları bir araya getirmekte zorlanacağını fark edemedim..

Bağışlar mısın beni? Duvarını yıktım, yapbozunu yapmanı beklemeden bozdum!

bağışla beni,
seni anlamadığımı çok geç anladım

Namaza alışırken ayağının dolanabileceğini, yürürken düşebileceğini hiç hesaba katmadım. İçindeki tereddütleri ciddiye almadım. Kendi kendine sorduğun sorulara “hiç yokmuş gibi” sağırlaştım. Soracak olsan, ağzına tıkadım, geri yutturdum. Şöyle dertten anlayan, sırları paylaşan bir dost olamadım yanı başında. Elbette ki, “lüzumsuz” gelecekti sana namaz en başında. Elbette ki, keyfini bozacaktı ezan sesleri. Benim de içimden geçti bunlar ama dudağıma dokunduramadım. Başımı ellerimin arasına alıp birkaç dakika olsun düşünmedim: Öyle kolay değil ki arzulamak hiç alışık olmadığını? Öyle hemen oluvermez ki hiç tanımadığını yanına yoldaş eylemek? Kim susamadan su içer ki? Kim acıkmadığı yemeğe iştah duyar ki?

Özür dilerim.

lini tutmadım, dengeni bozdum!

haklısın, zorla kılınası değil namaz

Mecbur tuttum seni... “Başka yolu yok!” demelere getirdim sözü. Mecbur olmasına mecburdur namaz... Zorunludur. Vazgeçilmezdir. Olmazsa olmazdır. Varlığın biricik özüdür. Rabbimizle muhatap olmanın gözle görülür, elle tutulur yanıdır. Farzdır namaz. “Dinin direği”[1] “Gözümüzün aydınlığı!”[2] Teşekkürlerin teşehhüd miktarını aştığı en güzel andır... Minnettarlığımızı ifade etmenin en şık, en zarif yoludur namaz! Kulluğumuzun en somut biçimi... Pırıl pırıl bir armağan paketidir ki, bağ(ış)lanmayı dilemenin en kestirme yoludur Yaradan’a secde. Sormadım ki kendime: Zorla mı teşekkür eder insan? Zorunluluk olarak takdim edilir mi hiç minnettarlık? Gösteremeyince sana Rabbimizin bizi ne kadar çok şeyle sevindirdiğini, içine zoraki minnettarlıklar atmaya kalktım. En başta ben hissedemeyince üzerime hiç hesapsız, hiç sebepsiz, hiç karşılıksız indirilen o iyilikleri, sana da ancak “istesen de istemesen de yapacaksın” diye farzları saydırdım, soğuk ve resmî zorunluluklar listesi içinde sürdüm namazı önüne. Hiç görmedin ki yüzümde, nimetlere boğulmanın o şımarıklık neşesini, hiç hissetmedin ki yüreğimde, her sabaha yeniden uyanma sevincini? Benden sana huzur bulaşmadı ki... Benden sana neşe taşmadı ki...

En ince dalını kırdım, ayarlarını bozdum!

Affeder misin beni?

---

[1] Tirmîzi, iman, 8; Ahmed b. Hanbel, Müsned, C. 5, s. 231.

[2] Ahmed b. Hanbel, Müsned, C. 3, 199.

Ahmed b. Hanbel, Müsned, C. 3, 199.

Tirmîzi, iman, 8; Ahmed b. Hanbel, Müsned, C. 5, s. 231.

sana karşı konuştum hep;
senden yana konuşmadım hiç...
kusura bakma

Elbette ki, sabırsızdır insan... Hele de gençler... Biz yaşımızı başımızı aldık, ırmağın öbür yakasına geçtik. Durulduk. Sakinleştik. Ama sen! Beri yakasındasın hayatın. Hırçın yanındasın şehrin. Kıpır kıpır tenin. Duygu kasırgalarında savruluyor saçların. Delikanlısın, genç kızsın! Kanı deli akan, yüreği bin sevdaya kanan! Bir şarkının notalarında kendini kaybedebildiğini görmezden geldim. Ritimlerin kolunda, nağmelerin koynunda huşuya girmeni ayıpladım. Keyfini bozdum. Biz yetişkinlerin, yaşını başını almışların sükûnet kefesine çağırdım seni. Kendi gençliğimi, uçarılığımı unutmuş gibi, ille de bizim kefeye koymaya çağırdım deliliğini, hırçınlığını, hoppalığını... Uslu durmaya çağırdım seni. Sanki bir zamanlar ben de senin yaptığını yapmamışım gibi! Sana varlığın müziğini aktaramadım. Namazın yüzümüze tebessümler kattığına tanıklık edemedim. Değmeden geçti bana sanki namazlarım. Kıldım ve seccadeyi toplarken namazın gerçeğini de bir kenara dürdüm. Namaz kıldıkça güzelleşseydim, neşelenseydim, incelseydim, kesinlikle imrenirdin bana... Sanki bir büyü var burada diye, sen de sokulurdun yanıma... Huzurun namazda olduğunu gözlemlemedin ki bende...

Kusura bakma. Keyfini kaçırdım, huzurunu bozdum.

üzgünüm, kolay kılamadım namazı sana; kolaydır namaz oysa...

“Namaz dediğin sadece bir gün kılınır” demek isterdim sana... “O da bugündür.” Bak, dün gitti; yarın da gelmedi. “Sen sadece bugün kıl, gerisine karışma!” diyecek kalenderliği gösteremedim sana... Bitmeyecek sandın namazı. Yarın kıl, yarından sonra da, yarından sonradan da sonra... Derken yığıldı üzerine binlerce vakit, binlerce rekât... Ezildin kılacağın namazların altında. Şimdiden üşümeye başladın soğukta alacağın abdestlerin suyunda... Kulağına fısıldayıverseydim ya, Rabbimizden gelen Rasûlullah’ın sözünü: “Ben senden yarının ibadetini istemiyorum ki...”[3] Bugün kıl, yeter... Hatta bu vaktin hakkını ver, yeter! Hem sonra, nereden biliyorsun o korktuğun yarınların hepsini yaşayacağını... Belki bitecek ömrün; namazların da bitecek... Sana bugün kıldığın namazın ışığı kalacak... Rabbin diyecek ki, “Mademki bugün kıldın, yaşasaydın bir ömür boyu kılacaktın...” Bir güne verdiğin namaz rengi, bir ömrüne taşacak; bin ömürlük bir sonsuzluğa taşıyacak seni...

Çaresizliğini göremedim. Yanında olamadım. Elini bıraktım, niyetini bozdum.

---

[3] Kudsî hadis.

Kudsî hadis.

çok pişmanım; sana Rabbini yanlış tanıttım, eksik bildirdim.

Sana Rabbini tanıtırken, kılı kırk yaran, ince eleyip sık dokuyan, mükemmeliyetçi bir imaj çizdim, seni vesveselere saldım, yordum, kırdım, usandırdım. Rabbinin yaptıklarını beğenmeyeceğine inandırdım önce seni. Seni sevdiği, sana merhamet ettiği apaçık ortadayken, önce korkmanı istedim O'ndan... Oysa insan sevmediğinden korkmaz ki, korkamaz ki... Allah'tan korkanlar O'nu hakkıyla sevenlerdir, O'nun kendilerini fazlasıyla sevdiğini bilenlerdir... İnsan sevdiğinden korkar; çünkü o sevgiyi kaybetmek üşütür insanı. İnsan seveninden korkar, çünkü o kadar sevilmişken yüz çevirmek acı verir insana... Kaybedeceği şeyi olanlar korkar! Sevmediğinden ve seni sevmeyenden yana ne kaybedersin ki?

Şöyle diyebilmeliydim sana: "Namaz kılarken Rabbinin sana 'aferin!' dediği hâldesin." Hani en çok istediğin, en çok peşine düştüğün, en çok açlığını hissettiğin o şey var ya: Onaylanmak.

İşte, namazda her hâlinle, kusurunla, eksiğinle, hatanla onaylanıyorsun. Varlığının altı çiziliyor kalın çizgilerle. Şöyle de diyebilmeliydim: "Namaz kılarken, Rabbinin en çok sevdiği En Sevgili'nin (a.s.m.) bulunduğu hâldesin." Sevinmelisin. Sevildiğini bilmelisin. Sevildiğini bilip de öyle varmalısın secdelere. Bırakıp her şeyi namazın kucağında atabilmelisin hüzünlerini. Durdurup oyunları, başından atıp telaşları, en sahici olduğun yerde, en çok onaylandığın hâlde, namazda, neşelere boğulabilmeli, sevinçlere sarılabilmelisin.

Özür dilerim delikanlı.

Bağışla beni genç hanım.

Seni anlamadım, namazla arana girdim!

EZAN:
Sesten Örülü Kâbe

ezan:
sesten örülü Kâbe

Ezan, bir şehrin ufuklarında yankılandığında, şehrin biçimsizliği ortadan kalkar; sokaklar, caddeler, meydanlar, duvarlar Kâbe'nin eteğine doğru savrulur. Sanki sesten örülü bir Kâbe inşa edilir kulakların eşiğinde.

ezan neşesi...

Varlığın üzerinde bir kanat gölgesidir ezan. Işıktan bir kanat gölgesi... Öyle ki, dokunduğu her şeyi eteklerinin ucunda sonsuzluğa bitiştirir. Şehrin ölü toprağı üzerine bir dokunuşu bin dokunuştur ezanın. Öyle ki, sadâsı yükselir yükselmez şehrin amorf telaşları, biçimsiz akışları hizaya gelir; Mekke'ye akar; Kâbe'ye bakmaya başlar. Sanki sesten bir Kâbe'dir ezan. Nefes nefes değişen/dönüşen bir kıble heyecanıdır. Günün beş vaktini neşeye boğan bir iksir; zamanın başköşelerini nurlandıran sözlü kandil...

Allahu Ekber

Bir uyarı. Bin uyanış. Der ki, “Büyüklediklerin içinde küçültme kendini. Sakın buraya yakıştırma kalbini. Sen buradan fazlasısın. Ötelerin türküsünü söyler kalbin. Sakın dünya ile y/atıştırma kendini. Sen sonsuzun telaşındasın. Meryem’sin sen. Allah’ın kelimesine gebesin. Sancıların kutlu bir doğumun habercisi. Sakın burada kalmaya ayarlama kendini. Küçülme. Azalma. ‘Allah daha büyüktür’ senin büyük bildiklerinden.

Allahu Ekber

Bir kucaklayış. Sımsıcak seslenir: “Bildiğin gibi değil O; hayalinin ötesinde. Büyükleyebildiğin kadar büyük O; ama ondan daha büyük bilinesi. Seni yiyip yutan büyük sancıların, kalbini ezip büzen devâsa kaygıların yücesinde... Kendini dünyanın gam yükünde ezme... İçindeki dağların volkanını küllendir O’nun rahmetinin kucağında. Bırak kederin uçurum başında bekleyen son dal ucunu. Kaderin hoşluğuna bırak kendini. Kalbini sığdıramadığın odacıklardan t/aşı/r umutlarını. En büyüktür Allah...”

Allahu Ekber

Bir okşayış. Fısıldar. Teselliler sunar ruhunun b/aktığı boşluklara: Yüzünü çevirdiğin yabancılıklardan aşinalığa yol verir. Gözünün yittiği karanlıklardan sımsıcak güneşler sunar. “Erime, küçülme, azalma; Allah daha büyük ayağının kaydığı boşluklardan. O’nun karşılaması daha büyük, daha sıcak senin tutunduğun oyuncaklardan ve oyuncakların avutmalarından. O’nun rahmeti daha büyük ayağına takılan tereddütlerden... O’nun affı, elbette ki, daha büyük umudunu çelmeleyen pişmanlıklardan...

Allahu Ekber

Kalbinin sarmaşığı. Karmaşanın ortasında, karanlığın bağrında elinden tutar sımsıcak... Cümle unutuşlara, cümle yüz çevirmelere, cümle zulümlere, hıyanetlere kocaman bir nefes olup üfler. Yıkar kumdan kalelerini dünya/lı/ların. “Allah daha büyüktür senin bildiklerinden...” Kanatlanır ruhun, ayaklanır umutların, kıbleye durur kalbin...”

şehadet ederim ki ilâh yok illâ Allah...

“Var” demeye bile mecalin yok. “Var” sözünü ağzında var eden O olduktan sonra... “Var” utanır varı da Var Edeni vasfetmekten. Ne kazanır ki “var” denilmekle Allah? Tutsağı olduğun sahte sevgilerin, cenderesine düştüğün sığ tutkuların çölünde bir vaha olur “Lâ ilâhe illallah...” Kesip atar bağlılıklarını, şah damarı yakınlığında kanatır kalbini O’na... Kutsanır tanıklığın, şahitliğin bir olanın seyriyle yücelir... Nazarına b/akar Cânân’ın kutsî nefhası.

şehadet ederim ki
Muhammed elçisidir Allah’ın...

Muhammed ki, mim’lisidir Ehad’in. Muhammed, bir olanın ete kemiğe bürünmüş gölgesidir. Duruşuyla, susuşuyla, konuşmasıyla vahdeti kristalleştirir. Muhammed ki, sonsuz minnettarlık göğünün ay yüzlü güzelidir. Gözün üzerinde kaş gibi, şahitliğini süsleyen hilâldir dünya karanlığında. Teşekkürlerinin düştüğü, hamdlerinin biriktiği “beyaz el”dir Muhammed. Varlığın göğsüne sokulu “yed-i beyzâ”dır. Dünyanın darağacında, bin umut fısıltısıdır.

haydin namaza

Bir istiğna çağrısıdır namaz âleme... Arayışları kıblenin alnında billurlaştırır namaz. Umutları secdenin sütunlarında ayağa kaldırır. Bir duruluş çağrısıdır, “Hayyale’s-Salâh...” Gam yükünü göğe savurur... Dert küpünü yokluğa devirir.

haydin kurtuluşa

Bir müjdenin kalbe fısıltısı. Benlik dağını O’na yol eylemiş yolcunun gölgede dinlenişi... Gölgelerin süslediği, rüzgârın okşadığı patika yoldan, serin bir pınarın billûruna dudak değdirmektir.

Allahu Ekber...

Aczinden kudretine, fakrından rahmetine yol bulmaktır yeniden... Kudret eli aczinin dilendiği çölleri tutar elinde. Rahmetinin ummanı fakrının dillendiği duaları inci eyler içinde.

Allahu Ekber...

Büyüktür Allah, en büyüktür... Bildiğinden, bildiğini sandığından daha büyük... Ne kadar büyüklersen O'nu, o kadar erişemez olursun büyüklüğüne. Çünkü kendisini büyükleyen, kendi büyüklüğünü bilen sen de O'nun eserisin. Eserini seyreden seyircinin cismini de yokluğun tuvalinde resmeden/cismeden bir Sanatçıdır O...

Lâ ilâhe illallah...

Bir secdedir “Lâ ilâhe illallah.” Suskun, sözsüz, derin, incelikli. Öyle çok içindesindir ki secdenin, yok olursun O’nun varlığında. Öyle çok erirsin ki, kendine elin erişmez olur secdenin vadisinde. “Lâ ilâhe...” diyerek seni Rabbinden alıkoyan, seni oyalayan her şeyi eritirsin, bir kenara koyarsın. “İllallah” dediğinde çatlamış dudağını serin bir pınara değdirir gibi, “Bir”le bir olduğun sonsuz derinlikte bir kavuşma yaşarsın.

ABDEST:
Suları Kuşanmak

abdest:
suları kuşanmak

Suya dokunmakla varlığın kalbine akıtıyorsun kendini. Yüzünü abdest niyetiyle serinletirken sonsuzun gölgesini taşıyorsun gözlerine. Diline damağına namaza başlamanın heyecanını taşıdıkça, sonsuzla buluşmanın eşiğinden huzur giydiriyorsun göğsüne. Dokundukça azalarına ümitlerini ete kemiğe bürüyorsun, Resûl'e (a.s.m.) muhabbetine tenler giydiriyorsun. Kâbe'ye hasretini eline avucuna taşıyorsun.

abdest seni alır, sonsuza akıtır...

Suya vardığında avucuna gökleri sığdırıyorsun. Zira su sana indirilir. Sana in/dirilen senin erişemeyeceğin yerde demektir. Göklerden bulutlara bindirilen, rüzgârların önü sıra gezdirilen, yağmurlardan damla damla süzülen, ince ince alnına değdirilen lütûfla tanışıyorsun şimdi. Sana hiç erişemeyeceğin yerden nimetler indiren Rabbin, her şeyin gelip geçtiği, her bulduğunun bitip tükendiği, her güzelin bırakıp terk ettiği yerde, sana sonsuzluk çağrısı yapıyor. Eline d/okunan su, tenini serinletmekle kalmıyor, sonsuz sevdalar yüklü kalbine teselliler damıtıyor.

Abdeste hazırlanıyorsun. Gövdeni kutlu bir paklığın gölgesine çekiyorsun. Sanki Leylâ vurgunu bir Mecnûn gibi çölde suya kanıyorsun. Şadırvanda su şakırtısı, bir vaha serinliği değil mi sana?

Abdeste niyetleniyorsun. Kalbini Sevgililer Sevgilisi'nin [a.s.m.] kalbine yanaştırıyorsun. Suların yoluna akarak paklandığı Sevgili'nin [a.s.m.] yolunda akıyorsun. Su serinliği ile değil sadece, Resûl'ün [a.s.m.] pak niyetine dudağını değdirerek rahmetle ıslanıyorsun.

dünyadan yıka ellerini!

Ellerinle biriktirdiklerinden yıka kendini... Suların akışı gibi gelip gittiğini bil evvela. Eline avucuna sığan bir şey yok şu fâni dünyada. Parmaklarının arasından kayıp gidiyor sevdiklerin ve biriktirdiklerin. Ne onlar sana kalıyor, ne sen onlara kalıyorsun. Bunu bil ki, eline değen abdest suyuyla, elini şerden çek; hayra yanaştır. Elinle ettiklerinden tevbe et. Dünyanın kirini avuçlarından akıt.

O’nu anmakla yıka dilini, damağını, dudağını

Yalanı yıka ağzından. Boş sözden arındır dilini damağını. Tattıklarının su gibi gelip geçtiğini bil. Dudağına suyu değdiren Rabbindir. Dudağını dudağına dokunduran Rabbinin rahmetidir. Dudağının dudağına değmesi, billûr sulardan daha serindir. Suyu sana verdiği gibi suya hasret dudağı da veren O’dur. Suyun paklığını damağına değdirirken, Rabbini anmakla tatlandır ağzını. Dilini suyla serinletirken, yalan ve gıybetin, boş söz ve lakırdının tortularını da yak!

kibirden arınmakla
temizle burnunu

Ne efsunkârdır güzel koku! Burnunun dikine gidenleri bile ardı sıra sürükler. Uzakta kalmış hatıralar, unutulmuş bahçeler ince bir kokuyla hatırlanır hemen. Burnuna değen su, cennetin kokusunu hatırlatsın sana. Burnuna çektiğin su, gülleri gül eyleyen Muhammed'in [a.s.m.] gül kokusuna yanaştırsın seni.

yüzünü hayâ ile temizle

Yüzün ki varlığının odağıdır, ruhunun billûr âyinesidir; abdest niyetiyle yüzüne değen su, seni Rabbinin vechine yönlendirir. Abdeste niyet, yüzünü Allah'a teslim etmek gibidir. "Ben O'nu görmesem de, O beni görüyor!"[4] diyenlerin işidir abdest. Kimsenin görmediği yerde, kimsenin bilmediği kuytularda, kimsenin tanık olmadığı yalnızlıklarda, sırf O'nu razı etmek için yıkanmış yüzün her gül nok/tasında suların serinliğini hisseden yüzünün her no(k)tasını Rabbinin nazarına tutar; Rabbine teslim eder. Yüzünde/n sular s/üzülürken, sen de O'na b/akarmışçasına hayânı kuşan. O'nun nazarında olduğunu bil ki, aynalardan utanma. O'nun seni gördüğünü bilerek yaşa ki, kendini kendine mahçup etme. Yüzündeki serinliği O'nun seni bildiğine tanık bil ki, başkalarını razı etme telaşından kurtar kendini. Yüzünü Rabbine teslim et.

---

[4] Bkz. Buhari, iman, 37; Müslim, iman, 7.
Bkz. Buhari, iman, 37; Müslim, iman, 7.

kollarını tevekkül ile yıka

Yapıp ettiklerini kendinden bilme. Elini işlere eriştiren de, işlerini sonuca ulaştıran da Rabbindir. Tembellik edip elini işten çekme; çünkü tevekkül, sana düşeni senin yapmanı gerektirir. Kibirlenip elinin işlere yettiğini de sanma; çünkü tevekkül, elinden geleni yaptıktan sonrasını Rabbine havale etmeni gerektirir. Öyle yıka ki kollarını, tembellik de kibir de akıp gitsin parmak uçlarından.

kulaklarını söz dinlemekle ve sözün güzeline tâbi olmakla yıka

Dinlemek edebin de, öğrenmenin de başıdır. Kulağını hakka açmayan, dudağını hakka değdiremez. Dosta kulak vermeyen dost sahibi olamaz. Öyle yıka ki kulağını, boş söz ve yalandan, gıybet ve lakırdılardan temizle; güzeli duymaya ayarla. Çirkinliğe sağır ol.

ayaklarını O’ndan başkasından vazgeçmekle yıka

Nasılsa bir gün ayakların yerden kesilecek, adımların bitecek, bir adın kalacak yeryüzünde. İki ayağını birden yıkarken de, buraya geldiğini ama burada kalmayacağını hatırlat kendine. Sular ayaklarına değdikçe, bir yolcu edası dolsun yüzüne. Ayaklarını yerden kes; sırata değdir. Öylece at adımlarını. Düşmekten kork! Öylece yürü. Ateşten çekin! O’ndan razı ol ki, O da senden razı olsun.

NAMAZ:
Uçuruma Attığın
En Güzel Gül

namaz:
uçuruma attığın
en güzel gül

Kıpırtısız bir boşluğa koyarsın alnını günde beş vakit. Secdenin alnını nereye değdirdiğinden habersizsin. Gösterişsiz bir yöne dönersin yüzünü; ışıktan yolları yoktur şehrin kıblesinin, ama ışıldatır. Kıblenin yüreğini nereye götürdüğünü bilmiyorsun. Suskun bir duvarın dibinde oturur gibisin her tahiyyatta... Selâmının kimleri neşelendirdiğini tahmin edemiyorsun, aldığın selâmların sıcağını hissedemiyorsun. Adını bilmediğin bir deniz kıyısında yürür gibisin. Yüzüne vuran aksini görüyorsun sadece mavinin; derindeki incilerin pırıltısına henüz dokunamıyorsun. Terazinin bu kefesindesin; varlığını inceltirken rükûlarda, karşı kefede neyi s/ağdırdığının farkında değilsin. Şimdilik hece hece tutunduğun duanın gölgesinin ardında s/ akladığı ışıktan nasibin pek az. Dudaklarını ıslatan abdest suyunun her damlasının, dudaklarını hangi billûr pınarlara değdirdiğini fark edemiyorsun.

gölgeni güle düşürüyorsun namazlarında

Bir çöl gülü gibi, ateşin göbeğinden şebnemler devşiriyorsun yanağına. Sonsuz endam aynaları buluyorsun namazlarında kendini seyre d/aldığın. Yeni bir yüz seçiyorsun Fâtiha'nın serin vadisinde. Sıcacık bir tebessüm oluyor dudaklarını "âmin" ile mühürleyişin. Suskularından ebedî huzurlar sızdırıyorsun avuçlarına. Bin parçaya bölünmüş siretini topluyorsun ayrı(lı)kların çatlaklarından. Dağılmış sevdalarını, savrulmuş umutlarını, terk edilmiş özlemlerini topluyorsun yüzünde; yeniden çatıyorsun bedenini, varlığın göğsüne umudu tavan yaparak.

Hasretlerini avuçlarında biriktiriyorsun namazlarında. Serince bir dua dökülüyor dudaklarından. Yollarını kesen kaygıları, umutlarını ağlatan hüzünleri elinin ayasında eritiyorsun. Menfezlerini tıkamış hazan yapraklarını yeni baharlara taşıyorsun namazlarında. Alnına taze menekşe kokuları devşiriyorsun secdelerinden. Gözlerine sinmiş korkuları bir el bağlayış emriyle huzura akıtıyorsun. Kendini bir rahmin sıcaklığına atıyorsun secdenin teslimiyetinde. Sarılıyorsun. Kucaklanıyorsun. Hiç kuşkusuz, hiç koşulsuz onaylanıyorsun namazda. En Sevgili'nin en sevdiği yerde, en Sevgili'nin en çok sevildiği hâlde olduğunu biliyorsun. Cılız varlığının altı çiziliyor; kalın harflerle yazılıyor ismin varlığın sayfasına. Kocaman bir "aferin!" alıyorsun Rabbinden.

bedenine çağır günahın peltesinde lâl ettiğin yetim ruhunu

Hüznünün kuytularından t/aşırdığın fısıltılarını dök seccadene... Aynalarda aradığın avuntuları sök bakışının perçemlerinden... Bulduğunu yitir bir tekbirin çağıltısında... De ki: “Ben buraya razı değilim!”

Yitiğini bul elini elinin üzerine koy/mana fırsat verecek vuslatın arefesinde... De ki: “Ben sonsuzluğa adayım!”

Varı yok et secdenin yüzünde; benliğini sıfırın altına çek, dondur, varlığını sonsuzluğun başına taşı.

Yoğu var et niyetin fısıltısında; ettiklerinin değil niye/t ettiklerinin seni kurtardığını anla...

Diriyi öldür rükûların darağacında; teninden geç, bedenini yık dağ gibi şirin olacak aşklar uğruna...

Ölüyü dirilt dualarının burcunda; bedenine çağır günahın peltesinde lâl ettiğin yetim ruhunu, taç yapraklarına in sonsuz umudun yağmur diye diye...

vaktin sandukasına bırak namazlarını...

Umutlarını namazların ipeğine tane tane dizdiğini bil de sevin. Her namaz uçuruma atılmış en güzel gülündür senin. Namaz gülünün bin bahar olup içinde yapraklandığını bil de sevin.

Bir namazı kaçırmış olmanın o hüznü yok mu? Hiç olmazsa onu al yedeğine. Müşfik bir vaize olsun kulağına... Pişmanlık değil midir seni en çok büyüten? Yüzü yerde pişmanlıklarının kalbine s/aldığı sızıları kaybetme lütfen... Bu sana lazım... İncelmiş duygularının izinde yürü hep... Hüznün yol göstersin sana. Kırık kalbin, bükük boynun Rabbinin rahmet dergâhına b/itiştirsin secdeni. Gözyaşların rahmetin kucağına akıtsın yakarışlarını.

Beş vakit namazı vaktin sandukçasına koyup aradaki vakitleri nam/az beklentisi içinde yaşaman yeter... Tesbihatını yapabildiğin kadar yap; “Sübhanallah”ı, “Elhamdülillah”ı, “Allahu Ekber”i dilinden kalbine indirmeye çalış. Sakın telaşlanıp kendini altından kalkılmaz dil kalabalıklarına, binlerce binlerce ezbere mahkûm etme, etmelerine izin verme... Önce durul, namazın sükûnetini dinle...

çevreni temizle

Namaza kalktığın zaman, yer/yüzünün bütün gürültülerini sustur, işleri durdur, kenara çekil. Ruhunun kıyısına park et, kalbinin kıpırtılarında mola ver. Kapat kapıları; başkalarını alma içeri; dudaklarını kapat yalana, boş söze... Lüzumsuzlukları terk et, at üzerindeki tavan arası tozlarını, cebinden boşalt sahte paraları, elini göğsüne koyup hisset alıp verdiğin nefesi, kâinatın o en eşsiz, en görkemli ahengini fark et.

Yüzünü fenaya çevirmekten ve ümitsizliğin karanlıklarında tüketmekten, gözlerini harama bakmanın kirinden, dilini yalanı/yanlışı dillendirmekten, dudaklarını boş sözlerin tozundan yıka, temizle. Ellerini şerre alet olmaktan yıka. Başını şu fâni dünyada Rabbinin aziz bir misafiri olma şerefiyle mesh et. Topuklarla birlikte ayaklarını da dünyadan yıka; seni yükselteceğini sandığın şeyleri ayaklarının altından çek. Namazın eşiğinde doğrul yeniden. Orada En Sevgili'nin en çok sevdiği hâlde olduğunu hatırla. Orada En Sevgili'nin en çok sevildiği hâle büründüğünü bil. Kâinatın sahibinden, kalbini kudret elinde evirip çeviren Rabbinden en sıcak, en taze aferin alıyorsun şimdi. Duyuyor musun?

bedenini pak eyle...

Bedenini, elbiseni, namaza durduğun yeri temizle. Güzel bir kokuyu koklar gibi bedeninden sıyrıl, teninden ruhuna taşın. Mevki ve makamını yansıtan her türlü elbiseyi çıkar üzerinden. Irkınla övünmeyi bırak, kavminden ayrıl, varlık ülkesini terk et, varsa, müdürlükten istifa et. Sadece seccadenin yöneldiği yere yönel; bulunduğun yerin ihtişamından sıyrıl. Sadece yüzünün döndüğü yerde ara itibarını, kalbini Kâbe'nin eteğine bırak. Kıbleyi bulduğunda, başka türlü endişelerden yüz çevir. Bir mıknatısın toplaması gibi metal tozları, her yanını saran kaygıları, korkuları, hüzünleri, döndüğün o aşinâ yüzün sıcağında topla. Dağılan çiçekleri geri topla, uçurduğun kuşları geri çağır. Gamı sil göğsünden, dünyalıkları yıka elinden, benliğini düşür yakandan. Öylece temizlen...

ayıplarını kapat...

“Mescide gelişinde güzel elbiselerini giyerek gel.”[5] Ne kadar örtünürsen örtün, kendini Rabbinden gizleyemezsin. O bilir içinin içindekini. O bilir niyetini. O bilir kendine sakladığını ve kendinden sakladığını. Başkalarına görünür olmak için kılma namazını. Başkalarının gözlerinden kaç. Başkalarının takdirinden uzaklaş. Niyetinin vadisine koy kalbini. Rabbe yöneldiğin köşe, kendini başkalarından gizlediğin yerdir. Rabbine yüz çevirdiğin seccade, kendi kendine kaldığın demdir.

Nedir avret, ne demek avret yerini örtmek? Göründüğün gibi olamadığın kadar ayıpların var, göründüğünden geri kalan her oluş avret yerindir senin. Şimdi herkesin takdirinden uzak, tüm vitrinlerin parıltısına küs, her türlü gösterişin uzağında, seccadenin kuytusunda iken, kendi kendine sarılmışken, elini elinin üstüne koyup kendini kuşatmışken, yüzünü fânilerden dönüp sonsuza çevirmişken, diz çöküp benliğini büyüklemekten vazgeçmişken, eğilip doğru olmaya azmetmişken, secdede varlığını sıfırlayıp kendini aşmışken, avret yerlerini ört; yani kendine sakladığın, kendinden sakladığın eksiklerini, ayıplarını, kusurlarını, herkesten gizlediğin hâllerini yok et, ört. Herkesin huzurunda hesap verecek, kimseden utanmayacak bir hâl elbisesine bürün... İki yakanı bir araya getir; olduğun hâli göründüğün hâle yanaştır. Sökük lerini dik sözlerinin, dilini kalbine yanaştır; dilinle söylediğini kalbinle de söyle. Dikiş tutmuyorsa şayet, söylenmeyi bırak, sus, kalbinden geçmeyeni diline değdirme...

---

[5] (Bkz. A’râf, 7/31.)

(Bkz. A’râf, 7/31.)

“Mescide gelişinde güzel elbiselerini giyerek gel.” Ne kadar örtünürsen örtün, kendini Rabbinden gizleyemezsin. O bilir içinin içindekini. O bilir niyetini. O bilir kendine sakladığını ve kendinden sakladığını. Başkalarına görünür olmak için kılma namazını. Başkalarının gözlerinden kaç. Başkalarının takdirinden uzaklaş. Niyetinin vadisine koy kalbini. Rabbe yöneldiğin köşe, kendini başkalarından gizlediğin yerdir. Rabbine yüz çevirdiğin seccade, kendi kendine kaldığın demdir.

kalbini kıbleye bırak...

Kalbini çokluğun perçemlerinden kurtar... Seni dünyaya doğru çekiştiren cezbeleri düşür yakandan. Seni yokluğun kuyusuna çeken kaygılardan uzaklaş. Seni uzaklara savuran rüzgârları sustur. Ruhunu ayrılıkların uçurumuna sürükleyen hüzünleri sil. Dünün hüzünlerinden yüz çevir. Yarının korkularını unut. An'ın içinde var et kendini yeniden. Yüzünün her noktasına her an rahmetinin güneşini değdiren Yaradan, kutlu nazarında ağırlıyor seni. Tebessümlerinin en güzel, en tatlı armağan olduğunu söyleyen En Sevgili, aşinası olduğun, sıcağını özlediğin yüzlere çeviriyor yüzünü. Her şeyin alçaldığı, her işin meyvesizleştiği, her yüzün kirlendiği bu çağda, kıble kalbinin adımlayacağı kırmızı halı gibi serildi önüne. Seni özel eyleyen, seni biricik bilen Rabbinin rızasına yönel. Şehrin telaşlarını, dünyanın çekip çekiştirmelerini, günübirlik sevdalarını kıblenin kırmızı halısına adım atar atmaz uzaklara at. Kalıbını tuttuğun gibi, kalbini de tut kıblede. Her secdede Kâbe'ye değdir alnını. Yöneldiğinde, Kâbe'nin analık ettiği nurlu sütunun önünde ağırlanan aziz bir misafir bil kendini.

sabahın buğusunu değdir göğ(s)üne

Sabahın buğusunu değdir göğsüne, yapraklarında taze şebnemler ağırlayan bir gül gibi, aydınlığa uyan. Göz kapaklarını araladığında seni nice aldanışlara düşüren düşlerden uyandığın gibi, gönlünü de aç ki, kalbinin ufkuna nice muştu güneşleri doğsun.

Ellerinde dualar, kelebekler gibi uçuşsun. Kimliksiz, isimsiz, önemsiz bir nutfenin ana rahmine tutunup insan olmaya yolculanması gibi, sen de var-yok arası varlığını, vefasız dudaklar arasında silinmeye ayarlı adını, bir mezar taşının insafına kalacak hatırını, Rabbinin rahmet kucağına bırak...

seni terk edecek gölgelerde oy(a)lanma

Dünyanın güneş gibi başına dikilip sözüm ona sahiciliğini, kalıcılığını sımsıcak kalbine düşürdüğü öğle vakitlerinde, telaşlardan sıyrıl, oyunlardan uzaklaş... Ellerini kaldır tekbire, O'nu büyüklerken başka her şeyi küçük bil. Önemini O'na yönelmekte bil. Şimdilik burada olduğunu ama şimdilik olduğunu hatırla... Terk edeceğin gölgelerde, seni terk edecek gölgelerde oyalanma... Bir tekbir ile dünyayı arkana at. Elinin tersiyle geride bırak gündelik sevdaları... "Oynamıyorum!" de. Seni herkesle ve her şeyle buluşturacak Rabbinin sılasına yönel. Yol açık, yola çık...

hüsrana uğrayanların pişmanlığını düşür göğsüne

Gölgen uzadığında yeryüzündeki varlığının da azaldığını hatırla. Ne kadar çok hatıran varsa, o kadar az ömrün kalmış demektir... Gölge gibidir yaşanmışlıklar; onlar ardın sıra uzanıp çoğalırken ömürden nasibinin azaldığını haber verirler. Gölgelerin uzadığı ikindinin hüznüne, ihtiyarlığın habercisi gibi bak... Şakaklarına kar yağan adamların toprağa yönelen yüzlerini giyin... Bedenini taşıyamayan acûzelerin kalplerine devşirdiği tesellilerin ardına düş. Hüsrana uğrayanların en sonunda yaşayacağı pişmanlığı düşür göğsüne...

ufuklara kan ağlatan
vedaları taşı(r) yüreğine

Akşam vakti erişince, ufuklara kan ağlatan vedaları taşı yüreğine... Varlık güneşin battığında seni sen eyleyecek yıldızlar besle namazın göğünde... Sensiz batacak güneşleri düşün. Senin umarsızca batırdığın güneşlerin her biri, bir gün sensiz ve umarsız batacak güneşi at/eşliyor ölüme gizlice... Bunu bil ve namazını son namazınmış gibi kıl...

kıyam/et ki kıymetin bilinsin

Kalk ayağa. Kıbleye yönel. Tekbir getir. “Allahu Ekber...” Büyükle Rabbini ki, sen büyük bilmesen de büyüktür O, sen yüceltmesen de yücelerin yücesidir O. Büyüklüğü için Senin büyüklemene ihtiyacı yoktur. Ama Sen onu büyük bilmeye muhtaçsın. Ayağına takılan, yolunu kesen, emellerini yok eden, hayallerini engelleyen ne varsa, hepsinden daha büyüktür O. Ayağına takılanı kaldıracak inceliği, emellerini gerçekleştirecek şefkati, seni hayallerine eriştirecek gücü O’nun büyüklüğünde bulacaksın. Bunu bilerek teslim ol Rabbine, kaygılarını ve korkularını rahmetinin kucağına bırak usulca. K/aldır ellerini ve bir gün nasılsa huzurunda hareketsiz kalacak bu bedeni, bütün hücreleriyle O’na teslim et. Ayağa kalk ve “buradayım ey Rabbim” de. “Evinden kaçan kulun, yuvadan uçan kölen yine Sana geldi. Buradayım! Geldim! Huzurundayım!”

elini bağla, kötülükten çek kendini

Dünya telaşının nabızlarını ne kadar da kuvvetli alıyorsun. Öyle bir rüya ki dünya, içinde uykunu da uyanıklığını da kaybetmişsin, uyanmaktan korkuyorsun. Rüyasında gördüğü rüyayı anlatan adam gibi, kendini uyanık sandığın yerde uykunun en derin yerindesin. Kendini burada kalmaya razı etmişsin, şimdiye razı olmuşsun. Ötesine gönlün de, gözün de kapalı. İşte şimdi, dünya telaşını ellerinle geriye atıp tekbir getiriyorsun. Büyük bildiklerinden de büyük olanın huzurunda kaygılarını küçültüyorsun, telaşlarını durultuyorsun, korkularını dağıtıyorsun. Sağ elini sol elinin üzerine koyup şerden el çekip hayra uzanıyorsun, yokluktan yüz çevirip varlığın kalbine akıyorsun. Varlığın göğsünde cılız bir nefes kadar hafifliyor, sadeleşiyorsun. “Sübhaneke” fısıltısında, sonsuz gürültüler ortasında, bitmez telaşlar arasında, meyvesiz koşturmalar sonrasında seni işiten, en ince sızılarına, en gizli arzularına kulak veren Rabbinle tanışıyorsun.

suskunun yorganını
çek telaşlarının üzerine

Yatsı vakti, suskunun üzerine çekilen yeni bir susku gibi geceyi kalbinin üstüne yayar. İçinin fısıltısına yanaştırır kulaklarını. Yüreğin boş sevdalardan boşanır. Göz kapağının tenine d/eğdiği titrek çizgiye doğru çekilir varlığın. Sükûnetin nabzını doldurur gece. Varlığın kıpırtısı biter. Eşyanın kanı çekilir. Şehir yüzünü senden çevirir. Işığın seni uzaklara dür/ten cezbesi söner. Yatsı, du/dağını du/dağına kilitler. İçinin kıpırtılarına dön yatsı vakti. Ölümün topr/ağı suskular çekmeden nefesine, şimdi alıp v/erdiğin her nefeste Rabbinin hatırını saydığını bil, öylece yönel O'na... Dünyaya veda vaktidir yatsı vakti. Gün gelecek, yaşaman fazladan g/örülecek, ölümüne hiç kimse şaşırmayacak. Senin için ömrün gecesi başlayacak. Zaman siyah bir tül gibi üzerine örtülecek... Varlığının kıpırtıları zayıflayacak. Heveslerin dünyadan yüz çevirecek. Öyle bilerek var secdeye... Benliğini sıfırla... Kaygılarının kışını erit secdenin sıcağında...

eğilmekle doğrult kendini

Rükûlarında koca bir dünyanın yükünü atıyorsun omuzlarından... Azîm olan Rabbinin huzurunda eğilip başkalarına izzetini ilan ediyorsun. “Sübhane Rabbiye’l-Azîm.” Bedenin eğiliyor; ruhun doğruluyor. Başın alçalıyor; kalbin duruluyor. Yüzün yere dönüyor; alnına rahmet dokunuyor. Yalnızlaşıyorsun rükûda; telaşlarda unuttuğun, dünya çölünde kaybettiğin kendini yeniden buluyorsun. Tutup dizlerinden kendini kendine doğru çekiyorsun. Kendine gelmek için kendinden geçiyorsun.

hayatın kalbine
düşür gövdeni

Tahiyyata otur şimdi ve gözlerini ellerine kilitle. Diri olan her şeyin selâmını söylerken dirileri diriltene, ölüleri diriltene, ellerinin ne kadar da küçük kaldığını hatırla, hırsların karşısında. Sahiplendiklerinin hepsi avuçlarının içinde. Ama avucun boş kalacak bir gün. Avucun boşalacak bir günün akşamında.

Renkleri çekilmişken eşyanın, cezbezi sönmüşken dünyanın, ömrünü hesap et. Bir tahiyye miktarı ömür, ölümün arefesindedir hep. Bitmiş say ömrünü, bitmiş ve son nefesinin gelip iki dudağının arasında çıkmak üzere durduğunu düşün. İki nefeslik bir şey ömür dediğin. Aldığın nefes Hayy olanın ikramıdır. Nefes göğsüne sokuldukça hayattan nasibini alırsın. Hayy'ın hayat vaadine kanarsın. Verdiğin nefes ise Kayyûm'a çağrındır. Hayatın için devam istersin verdiğin nefesle. Yeni bir nefese muhtaç olduğunu söylersin. Hayy'dan gelir nefesin ve Hû'ya gider. Sanki aldığın nefesle, "yalnız Sana, yalnız Sana kulluk ederim" demen istenir. Verdiğinin ise "yalnız Senden, yalnız Senden yardım dilerim" yakarışının ruhu olması beklenir. Ömrünün bittiği anı uzakta sanma, şimdi, şu an, geride bıraktığın ve senin adını verdikleri ölülerin başında duruyor gövden. Geride bıraktığın günlerde, bitirdiğin mevsimlerde, veda ettiğin yıllarda, terk ettiğin anlarda yaşayıp artık hatırası kalmış "sen"ler var; hepsi öldüler. Yalnız sen varsın diye hatırlanıyor onlar. Sen onları hatırlatan bir mezar taşı gibi dikiliyorsun gövdenle. Aslında, dudaklarının arasına kazınıyor doğum ve ölüm tarihlerin. Hüve'l-Bâkî/ Senai/Doğumu: Aldığı ilk nefes-Ölümü: Verdiği son nefes... İki dudağının arasında saklı ömrün. Şimdi aldın ve şimdi verdin. Şimdi verdiğin son nefestir. Uyan. Yan. An.

secdeye in, göğe yüksel

Yüzünü toprağa sür şimdi. Evine dön. Sılana koş. “Sübhane Rabbiye’l-A’la.” Başını yere koyarak sıfırla kendini. Rabbine de ki: “Sen varsın. Sen A’lâsın. Eksiklikten uzaksın, noksanlıktan muallâsın, kusurdan mukaddessin. Kusur bende. Benden yana eksiklik. Bende saklı âcizlik. Bende bekler fakirlik. Yalnız sana muhtaç olma zenginliğimdir secdem. Yalnız Sana kul olma şerefimdir secdem.

Secdeler ruhunun saltanatıdır. Kendi varlığını O’nun huzurunda hiçlediğin andır secden. “Rabbinin şah damarı yakınlığından”[6] kalbine yakınlıklar emdiğin yerdir secde. Ruhunun muştular bulduğu demdir. Mirac’ının ‘kab-ı kavseyn’idir secde. Seni beni aradan çıkardığın yerdir secde. De ki: “Dediğini yapıyorum, secde edip yaklaşıyorum.[7] Sana yaklaşıyorum. Tüm uzaklıkları uzaklara bırakıyorum. Tüm aldanışları tuzaklarda bırakıyorum.”

De ki: “Yüzümde secdelerimin izini bırak ey Rabbim. Alnıma rahmetinin nefhasını bırak ey Rabbim. Kalbime En Sevgili’nin aşkını bırak ey Rabbim. Secdemde dirilt beni. Secdemde öldür beni. Secdemde durult beni. Secdemde doğrult beni.”

---

[6] Bkz. Kaf 50/16.

[7] Bkz. Alak 96/19.

Secdeler ruhunun saltanatıdır. Kendi varlığını O’nun huzurunda hiçlediğin andır secden. “Rabbinin şah damarı yakınlığından” kalbine yakınlıklar emdiğin yerdir secde. Ruhunun muştular bulduğu demdir. Mirac’ının ‘kab-ı kavseyn’idir secde. Seni beni aradan çıkardığın yerdir secde. De ki: “Dediğini yapıyorum, secde edip yaklaşıyorum. Sana yaklaşıyorum. Tüm uzaklıkları uzaklara bırakıyorum. Tüm aldanışları tuzaklarda bırakıyorum.”

Secdeler ruhunun saltanatıdır. Kendi varlığını O’nun huzurunda hiçlediğin andır secden. “Rabbinin şah damarı yakınlığından” kalbine yakınlıklar emdiğin yerdir secde. Ruhunun muştular bulduğu demdir. Mirac’ının ‘kab-ı kavseyn’idir secde. Seni beni aradan çıkardığın yerdir secde. De ki: “Dediğini yapıyorum, secde edip yaklaşıyorum.

Sana yaklaşıyorum. Tüm uzaklıkları uzaklara bırakıyorum. Tüm aldanışları tuzaklarda bırakıyorum.”

Bkz. Alak 96/19.

Bkz. Kaf 50/16.

tenini kalbinle bitiştir

Ve sabah gelince yeniden, tenine dokunur ötelerin hülyası, göğsüne değer bin İsâ nefhâsı. Yûsuf kokulu gömlekler sarılır tenine. Mûsa gibi ellerini göğsünden çıkarırsın. Uzakta bir ateş görmüşsün gibi kıvılcımlanır gökler. Yeniden dirilir gibisin. Unuttuğunu da unuttuğunu hatırlarsın yastığının kuytusunda. Rüyalardan dönersin. Yeniden yüklenirsin hicranları. Biriktirmeye başlarsın yeniden. Çoğaltmaya ayarlarsın kendini yine. Lâkin hâlâ yırtıktır hayatın cepleri. Ayaklarının ucuna dökülüyor zamanın parçaları. Bir secdenin pınarında söndürüyorsun kalbinin yangınlarını. Günde beş vakit yıkanıp arındığın nehirdir namaz.[8]

---

[8] Tirmizî, Emsâl, 3.

Tirmizî, Emsâl, 3.

sonsuzun eşiğine var secdenle...

Secde, şah damarı yakınlığının da berisinde bir buluşmadır Rabbinle. Söyleyemediklerini/söze dökemediklerini bin suskunun kâsesinde yakarışa süzer secde. İçinin de içinde sakladıklarını, yüreğinin odacıklarında susturduklarını, dile dökmekten utandıklarını, mahcubiyetinin kuyusunda uyuttuklarını, gafletinin göz kapakları ardında rüyaya yatırdıklarını, hiç bitmez telaşlarının dağıtıp savurduklarını sıcacık bir yakınlığın, içten bir teslimiyetin sayfasında hiç duymadığın, duysan da anlayamayacağın bir dua eyler. Alnının değdiği yer kadar elle dokunulurdur artık teslimiyetin. “Sübhane Rabbiye’l-A’lâ” ifadesine emanet edersin kanayan sızılarını, ağlayan yakarışlarını, konuşmaya korkan arzularını, yüzüstü bıraktığın özlemlerini. O ki, Sübhan’dır; düşeceğin bütün karanlıklardan ayağını çekecektir. O ki, Sübhan’dır; korktuğun cümle zulümlerden bedenine kurtuluşlar sunacaktır. O ki, Sübhan’dır; titrediğin, ürktüğün bütün yalnızlıklardan kalbini inşirahla sevindirecektir. O ki, Sübhan’dır; omuzuna yük ettiğin, ruhunu ezdirdiğin tüm ağırlıkları taze bahar kelebekleri gibi, ılık ikindi yağmurları gibi hafifletip ellerine ve alnına konduracaktır. O ki, Sübhan’dır; alnın gibi varlığın da toprağa değdiğinde, seni yalnız bırakmayacak, senin yalnız bırakmaktan korktuklarını da ebedî bahçelerde buluşturacaktır. O ki, Sübhan’dır; secde de seni yakınlığına kabul ettiği gibi, kutsî cemâlinin eşiğinde, dost bildiklerinin yanında seni ebediyen ağırlayacaktır.

Secde varlığın başköşesine taşır seni. Sonsuzluğun eşiğinde tutar seni.

Ana Gibi Yar Ola Namaz

ana gibi yar ola namaz

Hiç koşulsuz kabul edildiğin yerdir namaz. Ne olursan ol, geldiğin kapıdır namaz. Oyunlara daldığın yerden, seni çağıran ana gibi. İşinin telaşlarıyla kendini kaybettiğin demlerde, seni sessiz bir köşeye çeken yâr gibi. Kendince büyük kaygılarda boğulduğun yerlerde, haz ve hız koşturmacasında nefes nefese kaldığın günlerde, ansızın koluna girip en pırıltılı tebessümünü kalbine değdiren küçük nazlı bir kız çocuğu gibi.

gel, boşalt cümle çığlıklarını namazın gözbebeğine

Hasreti dillendirdiğin duvarlar dinlemedi seni. “Katreye ne anlatır yangının felsefesi.” Dünyanın vaadi yok kalbine. Huzur dilendiğin kentler dinlendirmedi seni. Tenin kıyıları, inci mercan sunmadı cânına. ilticâ ettiği meydanlardan kovuldu ruhun. Cebini ısıtanlar kalbinin üşümesine çare olmadı. Sevdanın aynasında bir türlü bir araya getiremedin yüzünü. Kırıldı aynalar, yahut aynalara kırıldın. “Kendine batan gül dalında dikensin.”

Dar vakitler tuttu ayağını hep. Dünü öldürdün; koparılmış takvim yapraklarıyla kefenledin. Yarının eşiğinde hep ölü buldun kendini; bir türlü bağdaş kuramadın geniş zamanların sof(r)asına. Dünün katili diye arandın, yarının elinde maktul oluverdin. Vaktin daraldı.

Masumiyetini onaylatacağın makamlar aradın. Bulamadın. Kirlendin, ak ellerinde çamurlar yoğurdun, pâk gözlerini kara(n)lıklara gömdün. Pişman oldun. Seni aklayacak, aklandığını tescil edecek yüzler aradın. Bulamadın. İlticâların reddedildi. Yüzlerin yamacına tutunamadın.

Koşuşturmaların arasından sıyırdı seni namaz. Bir kenara çekti. Dışarının gürültülerini kesti. Parmağını dudağına götürüp “sus!” dedi sorgulayıcı bir bakışla. Kendi içine bıraktığın seslerin elinden tuttu. Yeniden kendin(l)e konuşur eyledi seni.

Gel, gel de şimdi, boşalt cümle çığlıklarını namazın gözbebeklerine.

gel de, tutun şimdi namazın sevdalarını besleyen göğ(s)üne

Acılar ayaklarını hüznün boşluğuna çekti. Yetimlikler büyüdü kederlerinin köprü altlarında. Üşüdün öylece. Kalakaldın. Tesellisiz. Sığınaksız. Dayanaksız. Böyle böyle iken elinden tuttu namaz. Seni kendine sırdaş kıldı. Tutup bedeninin her azasından, sonsuz bir kabullenmişlik içinde sarıp sarmaladı seni; ana rahmine düşer gibi düştün namazın semasına. Elin elinin üstünde, el çektin dünyadan. Yüzün Kâbe'ye yapışık, yüz döndün aşağılardan. Ayakların seccadede, uzaklara ittin cümle hüsranları. Elinden bir şey gelmeyen, nefesi kendine yetmeyen, kendi bedenine kıvrılmış bir cenin gibi sonsuz bir rahmetin kozasına girdin secdede. Abdestin pâk suyuyla çevrildi her yanın; bedenini rahmetin teselli edeceği bir sancı gibi atıverdin namazın teninden içeri. Erkence doğmuş bir bebektin dünyanın kollarında. Kalbin yaralı. Varlığın titrek. Umutların cılız.

Gel de tutun şimdi namazın sevdalarını besleyen göğsüne. Dudaklarından sızan dualar kadar besle kendini, besle...

gel, dök hüzünlerini, serp korkularını Rahmân'ın secdegâhına

Yûsuf'leyin düştüğün dünya kuyusunda açgözlü bezirgânların elinden aldı seni namaz. Yokluğunu ebedî varlığa aday kıldı. Kara(n)lıklarını, sonsuz nurla göz göze gelmene bahane yaptı. Hüsranlarını, sonsuz rahmetin eşiğine gül yangını diye sundu. Korkularının karasından sızan mürekkeple, sonsuz kudret eline reddedilmez dilekçeler yazdı. Nefsini ve malını en güzel "müşteri"ye, "en güzel karşılık"la sundu. Hatırla ki; "Allah müşteridir; mü'minlerin nefislerini ve mallarını; cennet karşılığı [satın almak diler]."[9]

Gel, gel de sat şimdi kendini namazın tezgâhında. Dök hüzünlerini, serp korkularını Rahmân'ın secdegâhına.

---

[9] Tevbe 9/111.

Yûsuf'leyin düştüğün dünya kuyusunda açgözlü bezirgânların elinden aldı seni namaz. Yokluğunu ebedî varlığa aday kıldı. Kara(n)lıklarını, sonsuz nurla göz göze gelmene bahane yaptı. Hüsranlarını, sonsuz rahmetin eşiğine gül yangını diye sundu. Korkularının karasından sızan mürekkeple, sonsuz kudret eline reddedilmez dilekçeler yazdı. Nefsini ve malını en güzel "müşteri"ye, "en güzel karşılık"la sundu. Hatırla ki; "Allah müşteridir; mü'minlerin nefislerini ve mallarını; cennet karşılığı [satın almak diler]."

Tevbe 9/111.

gel, gel ki,
kucağında avutur seni namaz

Sahte kurtuluşlarla kandırılıp ucuza satılmaktan, yağmalanmaktan korudu bedenini namaz. Sığ tesellilerin avuntusundan çekip aldı kalbini. Ödünç teveccühlerin, kısır beğenilerin, riyâkar rağbetlerin çekim alanında yağmalanmaktan kurtardı yüzünü. Kimseler yüzünü bilmezken yüzüne bakıp sana etten kemikten yüz giydiren Rabbinin “vech”inde durulttu şöhret olma heveslerini. Kimseler incecik dertlerini, gizli saklı fısıltılarını işitmezken, işitse de ciddiye almazken, dudaklarında utanarak kıpırdayan, nefeslerine acemice tutunan, tereddütlerinin yumağına sarılıp duran özlemlerini Rabbinin rıza göğüne uçurdu namaz.

Kırık kalbin ki, en iyi parçandır. Seni teninin kıyısından çeker; ruhunun inci mercanını aramaya salar. Kırık kalbin, sonsuza uzaklığının belirtilerini açıklar düşlere vurgun hekimlere... Bak ki, kırıklarını sildi; yeni baştan doğurdu umutlarını namaz. Onardı seni; mahzun kalbini göğsüne aldı; bin inşirah sundu. Nefesini göğünde ağırladı; sana yeni ruhlar bağışladı. Kuluçkaya yatırdı kanadı kırık düşlerini. Sıcağında yatıştırdı kaygılarını.

Ana gibi yâr oldu sana namaz; uzak tuttu seni cümle t/uzaklardan. Kendine a(l)dandığın günahlı kurbanları kesip attı boynundan. Her gün ah’ını rahmet serinliğine yıktı; hüsranlarına sonsuz teselliler sundu. Her günahını rahmet serinliğinde yıkadı; lekelerin ak köpüklerde yundu.

Gel, gel ki, kucağında avutur seni namaz.

kalbine bir ana b/akışıdır namaz

Hatırlar mısın oyuna daldığın solgun ikindileri? Terk edilmiş sokak başlarını süsleyen çocuksu neşelerde yitirirdin kendini. Üşüdüğün aklına düşmezdi. Toprak kiri ellerini, küçük sevinçlerin yumağına sarıp ısıtırdın. Gece, kuzgunî bir şal gibi ağır ağır omuzlarına çökerdi; aldırmazdın. Oyunun heyecanıyla aydınlatırdın yüzünü, gözlerini. Acıktığını fark etmezdin. Oyuncak zaferleri kut ve gıda eylerdin kalbine. Evi unuturdun. Sıcak odalardan uzaklığına yanmazdın. Bilmezdin ki, sen pencere önü çiçeğisin. Derken, ılık bir anne sesi çekerdi kulağını:

“Hadi oğlum eve gel!”

“Bak yemeğin soğuyor!”

Ezanı öyle sıcacık bir ana çağırışı say işte! Ardında sakladığı mutlulukları unuttuğun, aydınlığını özle(ye)mediğin ulvî pencerelerin pervâzından salkım saçak taşan ana merhametidir. Hasretlerine mukabele edemeyecek, kalbine gıda vermeyecek oyunların telaşını durduran, yumuşak, tatlı, munis, âşina bir sesleniştir ezan... “Akşam oldu; ömür bitiyor, eve dön, varlığını sonsuzlayacağın kapıyı aç... Hava karardı; gönlüne teselli veren renkler çekildi. Hüzün ve korkuların ellerinin nereye vardığını göremeyeceğin kadar koyulaştı. Yüzüne varacağın, huzura konacağın pencerenin önüne gel. Bak, iyice soğudu da hava, üzerin tiril tiril, kaygıların kışında sıkışan göğsünü sarabileceğin bir yakınlık şalın bile yok... Yuvaya dön, sonsuz yumuşaklıkta bir yastığa başını dayar gibi secdeye var; namazın avuçlarına dök eteğinde biriken yetimlikleri, yabanlıkları... Sımsıcak bir çorbayı yudumlar gibi, dudağının arasına al dualarını, damağına değdir suskunluğa zincirli fısıltılarını... Çamura bulanmış ellerini, dünyanın kiriyle kararmış yüzünü, kara(n)lıkların tozuna bulaşmış gözlerini, abdestin çeşmesinde yu...”

Kalbine bir ana b/akışıdır namaz.

gözlerine bir kız çocuğu ağ(lay)ışıdır namaz

Apansız, teklifsiz gözüne girip girip gönlüne asla teselli sunmayan billboard resimleri gibi yolunu kesen, gönlünün mah/pus fısıltılarını duymaktan seni alıkoyan fırsatçı bezirgânlar gibi habire sa/taşan, seni durmaksızın koşturan ama menzil vaad etmeyen yürüyüş bantları gibi yoran “büyük” işlerden çekip alır seni namaz. Hırslarının, hazlarının yapışkan kuytusuna itip unuttuğun, kentlerin kuru gürültüsünde ninnileyip uyuttuğun, ağzına gündelik telaşlarını kapatıp susturduğun yetim çocuğu hatırlatır sana. İçindeki çocuğun elinden yeniden tutar. Namaz, küçük bir kız çocuğu yumuşaklığında sokuluverir yanına. Küçücük yüzdeki tebessüm, içinde saklı kuşları nasıl sonsuz genişlikte bir göğe çağırıyorsa, daracık seccadenin yüzünde saklı vaatler de, kalbini sonsuz genişlikte bir göğüse yerleştirir. Küçük kız çocukları gibi, gözlerine toplar cümle çığlıklarını. Tepeden tırnağa bir bakış olur, gök mavisi gözlerini üzerine yağdırır şefkat kurağı çöllerinin. Bir damla gözyaşının seline kapılır; yıkılır, yok olur, silinir sığ haritalarda çizdiğin öncelikli ülkelerin/ilkelerin. Bakışına dayanılmaz o meneviş gözlerin. Menziline girdiğin dem vuruldu bil yüreğin.

Küçük ve yumuşak elinin çekimine karşı konulmaz kız çocuğunun. Küçük bir gayretle çekip alabilirsin elini elinden gerçi. Yüzünü azıcık çevirip gözlerinin hapsinden firar edebilirsin kolayca... Ama... Kalbini sarıp sarmalayan avuçlar, gönlüne kelepçeler takan bakışlar seni sana sürükler. Kendi kıyında bulursun kendini yeniden. Hatırla ki, Medineli bir kız çocuğu Peygamberin[a.s.m.] elinden tutacak olursa, kız çocuğu O’nun elini bırakıncaya kadar O elini çekmezdi. Namaz, gözleri menevişli, saçları kıvır kıvır bir kız çocuğu gibi, ardı sıra koşturduğun -sözüm ona büyük işlerden koparır seni. Kalbinin yanına çağırır nefesini. Hesapsız, kıyısız neşelerin köşesine oturtur sesini/sessizliğini. Sonsuz, vedasız baharların renk/ahenk çiçekleri dibinde yatıştırır iç çekişlerini. Sade, duru bir tebessümün yanağında durultup süzer cümle gönül kırışıklıklarını/karışıklıklarını. Sever seni, sevindirir, sevildiğini bilir, sevindiğine sevinir. Cismi şefkatinin

yanında pek sönük kalır. Bedeni yüreğinin göğünde pek cılız durur. Sarılır göğsüne, yüzünü yüzüne değdirir. Ama içinde parlattığı incilerin üzerini kapatır, derûnunda beklettiği sözleri senden sakınır. Suskundur; yarım ağız konuşur gibidir; lâkin söyleyeceği ne çoktur, ne çoktur...

Gözlerine bir kız çocuğu ağ(lay)ışıdır namaz.

namaz seni sana veriyor

İşte sabah. Lâl dudaklı bir sevgili zaman. Seni alnından öpüyor her şafak. Gözlerini açtığın yerde buluyorsun kendini. işte bir kez daha varsın. Var edilmişsin. Uykunun çatlaklarından sızıyor gibi nehir. Elinden tutuyor; taze bir güne yolculuyor seni sevgili. Kendini unuttuğun yerde yeniden hatırlanıyorsun. Kendini unutturduğun demde yeniden insan oluyorsun. Uyanıyorsun. Göz kapaklarını açmaktan fazlasını yapıyorsun.

Anla ki, sen kendine ait değilsin. Bir göz kapağının ardında yitebilirsin. Gecenin koynunda sevdiklerinden kopabilirsin. Zaman nehri ayırabilir teni tenden, canı bedenden. Pek zayıfsın. Pek kolay inciniyorsun. Seni yaralayan ne çok şey var. Kanadı kırık kuşlar, önce senin kanadını kırıyor. Hüznün için binbir bahane var. Uçurumlar önce seni yutuyor; hep dağların ardına savruluyorsun. Kerem seni arıyor, Aslı sana özeniyor. Leylâ çölde seni bekliyor; Mecnûn sana ağlıyor. Zaman seni senden alıyor. Sürekli uçurumlar açıyor önünde. Yangınlar sunuyor göğsüne. Dağlar dağlardan uzaklaşıyor. Kalplerden kalplere çöller büyüyor.

Elin bir şeye yetişmiyor; parmaklarının arasından dökülüyor an. Ömrün, sevdalarına yetmiyor; batan şeyleri sevmiyorsun, sevemiyorsun. Sabrın kıl kadar; günü akşam edemiyor, akşamı sabaha yetiştirmiyor.

Dağıttığın kuşlarını yeniden göğsünde topluyor namaz. Seni sana veriyor yeniden.

namaz seni sana çağırıyor

Vakit sabah. Gün seni bekliyor. Yüklerin ağırlaşacak. Belin bükülecek. Dünya seni çağırıyor. Ömrün azalacak. Zaman tenini yoklayacak. Ruhun sıkılacak. Şimdi, şu hâlde, elini eline veren, güneşi sana gönderen, yağmurları alnına değdiren sonsuz kudret sahibine hâlini arz etmeyecek misin? Şimdi şu hâlde, en ince dertlerini bilen, belli belirsiz fısıltılarını işiten, içinin de içini bilen sonsuz rahmet sahibinin huzuruna varıp içini dökmeyecek misin?

Bak seni bekliyor sevgilin. Yangınını ona sunsan, bütün yangınlar söner, ayrılıklara yol bulunur. Gözlerini ona açsan, bir de onunla yansan. Alnına serinliğini dokundursan. Yaralarını onun yanında kanat. Onunla ağla. Ağla ki, gözyaşlarına tek tanık olsun. Sevdalarını onun başucuna topla. Aşklarını çoğalt alnında. Ağla.

Kanayan kalbinden sızılar vursun yüzüne. Ellerin sevgilinin yüzüne koşsun. Dağ dağa kavuşsun. Çöller çöllerde kurusun. Yüzler yüzlere baksın. Sular sularda boğulsun. Yüzün sevdiğinin yüzünde kalsın. Ağla. Ağla ki, zaman sana kalsın. Zaman içinde kıvrım kıvrım yol olup uzansın. Sonsuza uzansın. Ağla...

namaz seni insan kılıyor

Sevgiline koş. Gecenin örtüsü dağılsın. Şafağın saçları çözülsün. Gönlünü rüzgâr alsın. Bütün küsmeler küsüşsün, yalnız kalsın. Kavga kavgaya tutuşsun; kalbinden vurulsun. Hüzün hüzne bölünsün; azalsın, sıfırlansın. Ağla. Ağla ki, gurbet gurbeti gurbete göndersin. Ağla ki, gözünün yaşı ırmağa karışsın.

İşte sabah. Zamanın nehri göğsüne sokuluyor. Anlamını sende arıyor. Yüzünü yüzünün ayinesinde seyrediyor. Alnına Rabbin ışıklar dokunduruyor. İşte seccaden. Alnını öpmeye geliyor. Secdeler seni uçurumlardan uçuruyor, Sevgili'nin diyarına taşıyor.

Lâl dudaklı bir sevgili yolunu gözlüyor. Zaman seni sensiz kılıyor. Namaz seni sen kılıyor. Namaz insanı insan kılıyor. "Namaz insanı kılıyor."

Namaz Nasıl Sevilir?

namaz nasıl sevilir?

Koku ve kadın namazla birlikte zikredilir Efendimizin (a.s.m.) dudağında. Koku nasıl eşyanın ruhuna taşırsa seni, kadın nasıl yüreğine aşkı taşı(rı)yorsa, namaz da varlığını varlığından öte taşırır, varlığın içinde varlıktan öte bir havuz gibi durur, birikir.

Ayağa kaldır namazı

Ayağa kaldır namazı. Tut ellerinden... Yüzüstü bırakıp unutma boşa geçirilmiş vakitlerin kuytusunda. Kalk ayağa, kıyam eyle ki, dimdik ayakta olsun meleğin, yüzüne yumuşak bir tebessüm sinsin, dudaklarında sonsuz bir müjde gezinsin. Hesap günü elinden tutacak gül yüzlü, serin sözlü melektir sana namaz.

Bekletme namazı. Yüzünün hâresine dök bakışlarını. Loş unutkanlıkların duvar diplerinde çaresiz bırakıp mahzun eyleme. Uzak yollardan gelen sevgilin bil de çık karşısına. Yolunu gözle. Sözünü özle. Gözlerini gözlerine kilitle. Can tenden gittikten sonra, ten toprak olduktan sonra, hesap gününün kırılgan bekleyişinde, kabrin karanlığında yoldaştır, yârendir, sevgilidir namaz sana.

Aç susuz bırakma namazı. Ağzına lokma ver nefesinden süzdüğün dualardan. Dudaklarına su değdir huşû ile eğildiğin secdelerin serinliğinden. Boş sözlerin serkeş çığlıklarına savurup ağlatma. Yalanların sarhoş uçurumlarına terk edip üzme. Kılıçtan keskin sınanmaların, kıldan ince hesapların kıvrımında yürüyeceğin sırat köprüsünde buraktır namaz sana.

Gönlünü yap namazın. Gözüne gir. Sevindir. Nazla. Gücenip de terk etme. Küsüp de kapısını kapatma. Sık sık ziyaretine git. Dizi dibine otur. Sonunda hiç kuşkusuz diyeceğin “Ah, keşke...”lerin yangınında teselli sunacak nur yüzlü ihtiyardır namaz sana.

Yüzüne hüznün gölgesini düşürme namazın. Bırak konuşsun sana; dinle. Ara sıra sus; seni anlatmasına izin ver. Bırak salsın kanatlarını göğsüne; dar vakitlerin kafesinden çıkar namazı. Huzurun mavisine terk et çırpınışlarını. Dünya gurbetinde bin kuş cıvıltısı, bin çocuk şakırtısıdır namaz sana.

namazı kadın gibi sevmeyi bilir misin?

“Namaz ve kadın” diye bir bahis açmak, neresinden bakarsan, ürkütücüdür. İtiraf edeyim ki, yaklaşık on beş yıldır bilgisayarımın “bir gün gelir, yazılır!” klasöründe “namazı kadın gibi sevmek” başlığı bekledi durdu... “Namaz ve kadın” bahsinde, on beş yıllık suskunluktan sızan usareleri yine de ihtiyatla damıtmaya çalıştım... Bu başlığı İbnî Arabî’nin *Füsûs* okumalarıyla derinleşen dumanlı gecelerin birinin sabahında atmıştım zihnime... Şeyh-i Ekber, insanın kokuya ve kadına doğru akışını; Rabbine doğru akışın paraleline koyarak tefekkür ediyordu “Bana dünyanızdan üç şey sevdirildi...”[10] hadisinde. Ona göre koku da, kadın da, namaz da Rabbe akışın duraklarıydı. Kalmak için değil, gelip geçmek içindi her biri.

Öyle ya; güzel koku ve kadın insana kendinden ötesini vaad eder; koku da kadın da olduklarından fazladırlar her zaman. Ancak hadiste ötelere vaadin ille de namazda kristalleştiğini görürüz; Resûlullah [a.s.m.] sanki namazı bir kenara ayırmış ve onu “gözümün nuru”[11] diye zikretmiştir. Göz, her zaman kendi sınırları içine sığdırılamayacak bir edim içindedir; görmek ister. Işığa tutunur her daim; ışıktan ellerini uzaklara, ötelere atar sürekli. Kapatamazsınız gözü; fiziksel olarak uyum içinde olsa da, göz kapağının ardında kalmaya razı edemezsiniz. “Göz nuru” ise hepten gözün gördüklerinin ötesine çağırır bizi; gözün elinden tutar nur, ötelere t/aşır/ır.

---

[10] Nesâi, işaretü’n-Nisâ, 1.

[11] Bkz. Ahmed b. Hanbel, Müsned, C. 3, s. 199, Nesâi, işaretü’n-Nisâ, 1.

Öyle ya; güzel koku ve kadın insana kendinden ötesini vaad eder; koku da kadın da olduklarından fazladırlar her zaman. Ancak hadiste ötelere vaadin ille de namazda kristalleştiğini görürüz; Resûlullah [a.s.m.] sanki namazı bir kenara ayırmış ve onu “gözümün nuru” diye zikretmiştir. Göz, her zaman kendi sınırları içine sığdırılamayacak bir edim içindedir; görmek ister. Işığa tutunur her daim; ışıktan ellerini uzaklara, ötelere atar sürekli. Kapatamazsınız gözü; fiziksel olarak

uyum içinde olsa da, göz kapağının ardında kalmaya razı edemezsiniz. “Göz nuru” ise hepten gözün gördüklerinin ötesine çağırır bizi; gözün elinden tutar nur, ötelere t/aşır/ır.

“Namaz ve kadın” diye bir bahis açmak, neresinden bakarsan, ürkütücüdür. İtiraf edeyim ki, yaklaşık on beş yıldır bilgisayarımın “bir gün gelir, yazılır!” klasöründe “namazı kadın gibi sevmek” başlığı bekledi durdu... “Namaz ve kadın” bahsinde, on beş yıllık suskunluktan sızan usareleri yine de ihtiyatla damıtmaya çalıştım... Bu başlığı İbnî Arabî’nin *Füsûs* okumalarıyla derinleşen dumanlı gecelerin birinin sabahında atmıştım zihnime... Şeyh-i Ekber, insanın kokuya ve kadına doğru akışını; Rabbine doğru akışın paraleline koyarak tefekkür ediyordu “Bana dünyanızdan üç şey sevdirildi...” hadisinde. Ona göre koku da, kadın da, namaz da Rabbe akışın duraklarıydı. Kalmak için değil, gelip geçmek içindi her biri.

Nesâi, işaretü’n-Nisâ, 1.

Bkz. Ahmed b. Hanbel, Müsned, C. 3,
s. 199, Nesâi, işaretü’n-Nisâ, 1.

varlığında da yokluğunda da çekimindesin namazın

“Namaz ve kadın” bahsini açışım, hiç şüphesiz “Bana dünyanızdan üç şey sevdirildi...”[12] hadisinin verdiği cesarete dayanır. Ancak, hadiste, nezaketle bekleyen, nazlı tüllerle s/aklanan o ince gerçeği açık etmek de nezaket ister. İtiraf etmeliyim ki, “kadın” deyince benim aklıma da ilk olarak “eş/sevgili” gelirdi. Sonradan fark edecektim ki, “kadın” kız çocuğumuzdur da, kız kardeşimizdir de, anamızdır da...

Önce benzetmenin en ürkütücü tarafını, “eş/sevgili” olarak “kadın”ı açayım. Varlığında da yokluğunda da ç/ekimindeyizdir eşin/sevgilinin. Yokken onu ararız, bulduğumuzda da ona varırız. Namazla aramızdaki ilişkide de böylesi bir arayış/buluş/varış titreşimi vardır. Namaz kılmıyorsak bile, namazın kokusu her an yanımızda yöremizde dolaşır; her ezan bizi tembelliğimizden ayartır. Onu bulduğumuzda da, gidiş gelişlerimiz bitmez, s/alınımlarımız durulmaz. Vakti gelince onun dizi dibinde oluruz ama vakit aralarında da etrafında dolanırız. Gözümüze yabanlıklar girse de, kalbimizi başka türlü hasretler çekiştirse de, sonunda onun kucağına varırız, hasretimizi onun yüzünde sakinleştiririz.

Eşle ilişkimizin bir görünür yanı vardır, bir de görünmez yanı. Görünür yanında onun eşimiz olduğunu herkese ilan ederiz; birlikteliğimiz bilinsin isteriz. Bir de mahrem yanı, gizli tarafı vardır ilişkinin. Bu tarafı kimseler bilmez; kimseler ölçemez, kimseler görmez, perdeler ardındadır, hep aramızda kalır. Namazın da bir görünür yanı vardır. Bir insanı namaz kılarken görüntüleyebilirsiniz; bir kalıp ve kural içinde durur namazda insan. Secde, secde gibi görünür herkeste, rükû da rükû gibi... Ancak, secdenin kalıptan içeri nasıl sızdığını kimseler göremez; kalbin secdeye varışını kimse kalıba dökemez; burası mahremdir, gizli saklıdır. Rükûnun cismi eğerken, ruhu nasıl doğrulttuğunun/durulttuğunun resmi çizilemez; görüntüye gelmez. Namaz, eş gibi, görünenin ardında bir mahremi besler.

Namazın günün belli vakitlerinde bizi köşeye çekmesi de kadınsı bir edâ saklar içinde. Gündelik telaşlar içinde koşuşturan, kendince

öncelikler içinde boğulan, hızın ve hazzın sığlığında savrulan erkeği kadını zaman zaman köşeye çeker; “bir konuşsak!” der, değil mi? Aynen öyledir namaz. Yangınlarımızın söndüğü, telaşlarımızın durulduğu sakin bir köşede bekler bizi.

---

[12] Nesâi, işaretü’n-Nisâ, 1.

Nesâi, işaretü’n-Nisâ, 1.

“Namaz ve kadın” bahsini açışım, hiç şüphesiz “Bana dünyanızdan üç şey sevdirildi...” hadisinin verdiği cesarete dayanır. Ancak, hadiste, nezaketle bekleyen, nazlı tüllerle s/aklanan o ince gerçeği açık etmek de nezaket ister. İtiraf etmeliyim ki, “kadın” deyince benim aklıma da ilk olarak “eş/sevgili” gelirdi. Sonradan fark edecektim ki, “kadın” kız çocuğumuzdur da, kız kardeşimizdir de, anamızdır da...

ana gibi dönüşünü bekler namaz her vakit...

Namazın annelik de eder sana. Ana-çocuk gibi, namazla aramızda asimetrik bir ilişki vardır; karşılık beklemez bizden... Yanında olmamız için şart koşmaz. Onun bizi terk etmesi söz konusu değildir; belki biz haylazlığımızdan zaman zaman onu terk ederiz. Dönüşümüzü bekleyen hep o olur. Kırıklarımızı yüzümüze vurmaz; eksiğimizle ayıplamaz bizi. Âcizliğimizi bilir, elimizden bir şey gelmemesi daha çok hoşuna gider gibidir. Aksine daha bir sevimli kılar bizi beceriksizliklerimiz. Bize başarılarımıza göre kıymet verenlerin aksine, namazın kucağında kendimizi sonsuz onaylanmış olarak buluruz... Fakrımızı bilir namaz, elimizde bir şey olmadığını herkesten çok görür. Sahip olamadıklarımız yüzünden azarlamaz bizi, aksine yoksunluğumuz daha da tatlı kılar yüzümüzü... Dudağımız kıpırdadıkça, katıksız bir ana sütüyle beslenmiş gibi oluruz namazda. Biz ağladıkça, bize verdiği artar. Biz acıktıkça, bize sunduğu güzelleşir. Bedenimizle varırız namaza; bedenimizden sâdır olan cümle günahları tiksinmeden temizler, hesap sormadan aklar. Emzirir, besler, büyütür, temizler bizi namaz; ana gibi yâr olur.

Her kadının masum bir bebeğe/temiz bir nefese sancısı, her çiçeğin güzel bir kokuya hevesi/zarif bir dokuya dönmesi, her kıyamın/selamın bin günahı örtmesi gibidir namaz.

gününü de gülünü de
sahici eyler namaz...

Öyle demişti Sevgililer Sevgilisi [a.s.m.]: “Bana dünyanızdan üç şey sevdirildi: Güzel koku, kadın ve gözümün nuru namaz.”[13] Ne zamandır “Bizim dünyamız”da durup da, “ötelerden” olan O’nun tarafından sevilen, özel olarak sevildiği ifade edilen bu üçlüyü hiç olmazsa eşit çekicilikte sevdiğim eylemeye çalışıyorum.

Ne olursa olsun çekicidir koku. Kimse bu çekime karşı bağışık olamaz. Yerçekimi gibi. Kaçınılmazdır, karşı konulmazdır. Nasıl yer çekimi ayağını yerden kesmene izin vermezse, koku çekimi de ayağını yerde tutmana izin vermez. Sanki dünyada ama dünyadan öte bir şeydir koku. Tene sürülür ama tenin ötesine taşır insanı. Arapça koku anlamına gelen ‘râyiha’ ile ‘ruh’ aynı kökten gelirmiş. Bediüzzaman Said Nursî, “ervâh-ı tayyîbe [güzel ruhlar] revâyih-i tayyîbeyi [güzel kokuları] sever” derken, hem ruh ile râyiha kelimeleri arasındaki akrabalığı imler, hem de yukarıdaki hadise gönderme yapar. Yani, “güzel ruh” sahibi bir insan olarak peygamberimiz [a.s.m.] “güzel koku”yu sever, sevdiğini söyler.

Koku, eşyanın ruhu gibidir. Meyveyi önce kokusu ile alırız “ağzımıza”, ilk lezzet bağlantısını koku üzerinden kurarız. (insanların parfüm kullanmaları, bedenleri arasında hem karşı konulmaz etkileyicilikte hem de fark edilmez yumuşaklıkta bir bağ kurmayı amaçlar. Çok incelikle geliştirilmiş ve ustalıkla sürdürülen bir diplomasi eylemidir parfüm kullanmak...) Eşyaya ruh katar koku. Parfüm, insanlar arasında ruh gibi dolaşır; hem inkâr edilmez katılıkta hem görünmez şeffaflıkta bağlar kurar. Yokmuş gibi yaparsın ama fazlaca var olursun güzel kokuyla. Hiç ilgilenmiyormuş gibi durup derin ilgiler kurarsın güzel kokarak.

---

[13] Nesâi, işaretü’n-Nisa, 1.

Nesâi, işaretü’n-Nisa, 1.

Öyle demişti Sevgililer Sevgilisi [a.s.m.]: “Bana dünyanızdan üç şey sevdirildi: Güzel koku, kadın ve gözümün nuru namaz.” Ne zamandır “Bizim dünyamız”da durup da, “ötelerden” olan O’nun tarafından

sevilen, özel olarak sevildiği ifade edilen bu üçlüyü hiç olmazsa eşit çekicilikte sevdiğim eylemeye çalışıyorum.

hasretini de vuslatını da güzel eyler namaz...

Niye “kadın”la aynı cümlede anıyor namazı o Güzeller Güzeli [a.s.m.]? Şüphesiz, burada, namazla kadına duyduğumuz ilgi üzerinden sevmenin yolunu, namazın bize verdiğini kadının hayata kazandırdıkları üzerinden görmemizi istiyor Efendimiz [a.s.m.].

Kadına duyduğumuz ilgi bu satırların dışında kalası bir mahremiyet. Nedense, kalbimi bekleyen o geniş umman, bir kelebek kanadı çırpınışıyla bile fırtınalarla titreyecek denli kararsız ve kıpırtılı. Yanlış anlaşılmaya; ille de nefsâni değil bu fırtına. Nezaketli, edebli ve hiç kuşkusuz iffetli olmasına gayretteyim, inşaallah. Sevgililer Sevgilisi’nin [a.s.m.] çok değişik fıtratlarda kadının gönlünü yapmış bir erkek sıfatıyla kadına muhabbeti vurgulayışı üzerinde hayli düşünmek gerek. Şu fâni dünyanın pek kırılgan, pek letâfetli kadınlarının hak edip de bir türlü alamadıkları, farkında olmadan ellerinin tersiyle ittikleri sevgileri ancak peygamberî bir pınar üzerinden içecekleri kanaatindeyim. Hiç abartı yapma korkusu olmaksızın kulağınıza şunu fısıldayabilirim: Şu fâni dünyada erkeklerin kalbine nazil olmuş en güzel ayet olarak görüyorum kadınları. Ayet, Rabbimizin lütfunu haber veren işaret demekse, kadın ete kemiğe bürünmüş bir ayettir. Sonsuz derinlikte sözler besleyen ruhu ve kalbi bürüyen bir ayettir. Konuşan bir ayettir... Karşına geçip dile gelir; Allah tarafından gönderildiğini söyler. Sanki dünyada ama dünya ötesi bir şeydir kadın. Farkında olduğumuzu sanmıyorum ama söylemeliyim: Dünyada yaşanıp dünyadan fazlası edecek her türlü mutluluk ve lezzet kadın-erkek ilişkileri üzerinde yükselir. Bu ilişkilerde hakkı olmayanı hak görmenin de, hakkı olanın hakkını vermemenin de bedelini ödüyoruz. Bu manada iffetsizlik, sadece harama el uzatmak değildir; helali yeterince elde tutmamaktır da! Harama el uzatmakla aşkı evlilik dışına ve öncesine itiyoruz; helali yeterince elde tutmamakla da evlilikte aşkı yitiriyoruz! Böylece helal ve aşk karşı kefelere geçiyor. Aşk için helalden, helal için de aşktan vazgeçmeye zorluyoruz kendimizi.

Umuyorum, buraya kadar, güzel koku ve kadının kaçınılmaz olarak sevildiği konusunda mutabakatımızı bozmadık. Geriye dönüp yorulmayasın diye, koku ve kadının bana göre ortak özelliğini vurgulayan cümleleri italik olarak [eğik harfle] tekrar yazıyorum: *Sanki dünyada ama dünya ötesi bir şeydir koku. Sanki dünyada ama dünya ötesi bir şeydir kadın.*

Bu iki cümle Sevgililer Sevgilisi'nin [a.s.m.] "dünyanızdan" vurgulamasına hazırlıyor zihnimizi. "Dünya" kelimesi, Arapça "alçak, aşağı" anlamına gelen "denî" kökünden gelir. Dünya, "alçakistan" yahut "en aşağı yer" demektir. Bizim ötelere ayarlı arzularımızın aşağısında yer alır. Ebedî hasretlerimizin dineceği "asıl yurt"tan, yani "ahiret"ten alçaktadır. Ancak sık sık, biz bu alçak yeri kendimize yeter bilip yüce arzularımızı alçaltırız; dünya ötesinden vazgeçeriz. Dünyada/alçakta kalırız. Dünyada/aşağıda bekleriz. Pek sık, sonsuzluğun ufkundan yüz çevirip buraya ve şimdiye razı olur, gönlümüzü de, yüzümüzü de "aşağı"lara kilitleriz. Sevgililer Sevgilisi'nin [a.s.m.] bakışı hep yukarıdandır; ama O bizi incitmeden ve yanımızda durarak konuşur. O hâlde, O'nun "dünyanızdan" vurgusunu, "takılıp kaldığınız yerden" diye okumak gerekir. Yani şöyle demek ister gibidir: Güzel kokuya takıldığınız yerden gözünüzü kaldırın. Kadına daldığınız yerden başınızı kaldırın. Onlardan vazgeçerek değil, onların zevklerini de yanınıza alarak gelin namazın eşiğine. Dünyada ama dünya ötesi bir şeydir namaz. Namaz da, koku ve kadın gibi dünyayı süsler, göz aydınlığı olur. Namaz, dünyada bulunmayı, bu alçak yere uğramayı değerli kılan şeydir... Bizi güzel koku gibi tenimizden ruhumuza taşır. Kadın gibi bedende başlayan ama bedeni aşan mutluluklara gebedir.

Eşsiz bir empati örneğidir bu hadis. Yüceler adına konuşan Sevgililer Sevgilisi (a.s.m.) bize yukarıdan bakmaz; yanımıza geçerek, elini omzumuza atar. Bizi anladığını ima eder, anlayışla karşılar koku ve kadın tutkumuzu. Bizi yanımızdakiler üzerinden yücelere çağırır. Çağrısını kolay ve müjdeli kılar. Bu çağrının altında şu tatlı fısıltı kıpır kıpır nefes alıp verir: Sana zor gelen namaz, hissedebilirsen eğer, tiryakisi olabilirsen eğer, güzel koku ve kadın gibi sevimli, tatlı ve çekicidir. Kokusunu alır almaz, içine çekeceksin onu. Yüzünü görür görmez, dizinin dibinden ayrılamayacaksın.

BEŞ VAKiT:
Hayatın Başköşesi

beş vakit:
hayatın başköşesi

Haz ve hız çağında yaşıyorsun. Yemeğini bile hızlı yemeni istiyorlar senden. Her şeyle aranda camdan bir perde var gibi. Hiçbir şeye dokunmadan yürümen isteniyor. Günün başköşelerinde, beş vakit namazın eşiğinde durup hayatı sığlaştıran perdeyi yırt. Yırt ve ardına bak perdenin.

sabah namazı: güneşi u/yandır

Uyanmayı sadece gözünü açmak olarak bilen için, bir şafak vakti ne kadar da sıradandır. Hayranlık duygusunu her gece iki göz kapağının ardına sakladığı gözleri gibi her daim uykuda bırakan için, bir gün doğumu “sabahın körü” olasıcadır. Kulluk heyecanını avucunda tutamadığı bir kor gibi savurup söndüren için, bir seher vakti eğreti ve tanımsız bir vakitsizliktir.

Saatlerimizin kadranı güneşi görmüyor, aydan habersiz, göğe dargın gibi... Her birimiz küskün bir coğrafyanın vadilerinde yitirmiş gibiyiz kendimizi. Adımlarımızın gittiği yere, kalbimiz varmıyor gibi. Gözlerimizin değdiği yere, gönlümüz dokunmuyor gibi. Yürü ama ruhun geride kalmasın. Öyle u/yan ki güneş senden sonra u/yansın.

Vakit seher... Ufukta günün kızıl çiçeği açmak üzere. Zamanın rahmine sabahın nutfesi düştü az önce. Gecenin karasında saklı ışıktan tohumlar başlarını uzatıyor.

Şimdi hatırla ki, sen de bir zamanlar yokluğun karanlığında yitiktin. Unutulmuşluk toprağına gömülü bir tohumdun. Kimsenin adını bilmediği bir garip, hatırını sormadığı bir yetimdin.

Senin de varlığının şafağı söktü yıllar önce. Yokluğun ufkundan kızıl bir kan pıhtısı olarak yükseldin. Unutulmuşluğun d/ipsiz kuyusundan çıkarıldın. Ana rahmine bir küçük damlacık olarak tutundun. Düşüversen adın bile olmayacaktı. Dağılıp yok olsan, ardından ağlanmayacaktı. Yokluğa geri dönsen, yokluğun kimsenin umurunda olmayacaktı. Varlığından haberdar değildi sevdiklerin. Hatırlanmaya değer bir şey bile değildin.

Hatırla ki, unutulmuşluğun toprağında Rabbin seni unutmadı. Rabbin seni sahipsiz de bırakmadı. Rabbin seni yokluk gecesinden varlığın şafağına eriştirdi. Olmayan elinden tuttu, el verdi. Görmeyen gözünün görmesi gerektiğini gördü, seni görenlerden eyledi. Olmayan dilinin duasını duydu; seni konuşur eyledi, kendine muhatap kıldı.

Taze bir bahar gibi gün yüzüne çıkardı bedenini. Ete kemiğe bürüdü ruhunu. Gülden tebessümler giydirdi yüzüne.

Şimdi seher vakti. Göz kapaklarının ardından kaç. Gafletin gecesinden uyan. Aç gözlerini sehere. Aç kalbini Rabbine. Uyan. Uyan ve an seni hiç unutmayan Rabbini. Güneş ufukta yükselmeden, sen dualar ufkuna yüksel. Herkes unutsa bile, seni unutmayan Rabbini herkesin O'nu unuttuğu anda an. Haydi kalk! Kalk ve Mirac'ına eşlik et En Sevgilinin [a.s.m.].

Şimdi sabah! Şimdi sabah namazı vakti...

öğle namazı: zirvede gör zevâlini

Görmeyi sadece gözünün gördüğünü görmek bilen için, bir öğle vakti ne kadar da ışıksız ve ıssızdır. Varlığımız buraya, şimdiye razı olmayacak kadar derin oysa. Yoksa neden, tepemizdeki güneş, yeryüzündeki gölgemizi kısalta kısalta ayaklarımızın altına savuruversin? Kendi varlığımıza dair tanığımız kalmaz gibidir öğle vakti. Bakışımız gördüklerimizde kalmaya değil, gördüklerimizin ardına düşmeye ayarlı. Zirveye ulaşmak, zirvede kalmaktan çok daha uzun; zirvede kalmanın ömrü ise kısa mı kısa. Kararsızlık anıdır zirvede olma hâli, her an ya beriye ya öteye yuvarlanabilir insan. Günün başına tacını geçirdiğinde güneş, günün saltanatı yıkılmaya başlıyor. Güneşin batışı zirvede başlıyor. Zirveye eren her şey gibi alçalmaya meylediyor. Azalan gölgelerimiz zevâlimizi haber veriyor.

Vakit öğle. Gün ortası. Dünya telaşındasın. İşler yoğun. Yarım kalmış ne kadar iş var! Sanki sensiz yürümüyor hiçbir şey. Sanki sen olmasan işler hep yarım kalacak, belki hiç başlamayacak. Ne kadar çok vazgeçilmezin var! Ve ne kadar da vazgeçilmezsin.

Oysa dünya seni pek umursamıyor. Sessizce akıp gitmede sonsuz uzayda... Telaşlarına inat uzakta bir kelebek yavaş yavaş kozasından çıkmada. Ötelerde bir insan son nefesini vermekte sessizce... Bir bebek ilk kez gülümsemekte annesine...

Vakit öğle... Güneş göğün en yüksek noktasında. Tıpkı gençliğin gibi. Şimdi gün de bir delikanlı... Heyecanlı ve telaşlı... Sanki hiç bitmeyecekmiş gibi, hiç akşam olmayacakmış gibi... Oysa...

Güneş asıl şimdi b/atmaya başladı hayatın nabzında. Zirveye erişen herkes gibi o da al/çalmaya başladı. Akşama doğru ağmaya başladı. Unutma ki, senin ömrünün zevali de gençliğinde başlıyor. Bilirsin ki, gün akşamlıdır; bilirsin ki, yazın sonu hazandır.

Vakit öğle... O kadar gürültü var ki ortalıkta... Kalbinin sesini duyamıyorsun bile. Ruhunun sonsuza uzanan emellerine kör olmak üzeresin. Telaşların arasından sıyrıl, ruhuna yer ayır. Ebedî sükûnete hazırla kendini. Kalbini sonsuzluğa bitiştir. Alnını secdeye değdir.

ikindi namazı:
hüsranını topla gölgelerden

İkindi telaşsız ve serin. Telaşlarımız sımsıcak... Günün bağrına usulca sokulmuş bir hançer gibi. Sanki içini kanatıyor. Günün yüzü soluyor. Renkleri usulca yitiyor. Elleri yana düşüyor ışıkların. Günden ve güneşten nasibimiz azalıyor. Cismimiz yerinde duruyor ancak gölgelerimiz uzamaya başlıyor. Topraktaki ömrümüzün toprağın üzerindekinden daha uzun olduğunu hatırlatıyor gölge. Işığımız azalıyor gölgemiz çoğalıyor. Gün kısalıyor, gölgeler uzuyor. İkindi, "Asr" dediği Vaktin Sahibinin. "Kesin ki, hüsranı insanın."[14] Dediği gibi oluyor. Kayıplarımız başlıyor. Hayatın yırtık ceplerine cevherler sokuşturuyoruz. Yarım kalacak şiirlere kafiyeler tutturmaya çabalıyoruz. Heceler dağılıyor. Harfler düzen tutmuyor. Ses kesiliyor, ışık dağılıyor. Gelip geçtiği o kadar âşina ki zamanın. Yarım kalıyor hayatın şiiri. Yeryüzündeki nasibimiz dara düşüyor. An gölgeleniyor, gün toza bulanıyor.

Vakit ikindi. Gün ihtiyarladı. Güneş solgun rengini bırakıyor güller üstüne. Zaman ırmağı ikindinin ç/ağlayanından dökülüyor şimdi. Ayrılığı söylüyor hece hece. Hüzün renkli bulutlar sardı göğü. Güneşin saltanatı bitmek üzere. Zevale doğru akıyor ışıklar.

Hatırla ki, sen de bir ömrün ikindisine yürüyorsun. Tenin soluyor. Gözlerinin feri çekiliyor. Yüzünü bu dünyadan çevirmeye hazırlıyorsun. Öbür kıyısındasın artık hayat nehrinin. Bundan sonra vaadi yok sana zamanın. Yokuş aşağı akıyor kalbin.

Güz yaprakları gibi. Hem dalındasın hayat ağacının hem de düşmeye hazırsın. Rüzgârı bekliyor gibisin. Hayatla bağların zayıflıyor.

İnceldiğin yerden koptu kopacaksın. Sensizliğe alışıyor sevdiklerin. Terk ettiğin yerde o kadar da boşluk bırakmıyorsun. Daha az yer kaplıyorsun dünyada.

Vakit ikindi. Kalbini kanatıyor kuru gül yaprakları. Tutunacak dal arıyor gibisin zamana karşı. Zamanın hükmü ağırlaşıyor üzerinde. Gün daha kısa geliyor artık. "Yemin olsun ki ikindi vaktine. Hüsrandadır insan"[15] Şimdi anlıyorsun. Çünkü yokuş aşağı

akıyorsun. Dalından kopuyorsun. Hoyrat bir rüzgâr artık zaman. Geriye kalan ancak iman.

Şimdi ikindi vakti. Secdeye koy alnını. Eğil Zamanın Sahibinin önünde. O'na konuş; dualarını fısılda. Sonsuzluğa tutun hece hece.

---

[14] Bkz. Asr 103/1-3.

[15] Bkz. Asr 103/1-3.

Vakit ikindi. Kalbini kanatıyor kuru gül yaprakları. Tutunacak dal arıyor gibisin zamana karşı. Zamanın hükmü ağırlaşıyor üzerinde. Gün daha kısa geliyor artık. "Yemin olsun ki ikindi vaktine. Hüsrandadır insan" Şimdi anlıyorsun. Çünkü yokuş aşağı akıyorsun. Dalından kopuyorsun. Hoyrat bir rüzgâr artık zaman. Geriye kalan ancak iman.

Bkz. Asr 103/1-3.

Bkz. Asr 103/1-3.

İkindi telaşsız ve serin. Telaşlarımız sımsıcak... Günün bağrına usulca sokulmuş bir hançer gibi. Sanki içini kanatıyor. Günün yüzü soluyor. Renkleri usulca yitiyor. Elleri yana düşüyor ışıkların. Günden ve güneşten nasibimiz azalıyor. Cismimiz yerinde duruyor ancak gölgelerimiz uzamaya başlıyor. Topraktaki ömrümüzün toprağın üzerindekinden daha uzun olduğunu hatırlatıyor gölge. Işığımız azalıyor gölgemiz çoğalıyor. Gün kısalıyor, gölgeler uzuyor. İkindi, "Asr" dediği Vaktin Sahibinin. "Kesin ki, hüsranı insanın." Dediği gibi oluyor. Kayıplarımız başlıyor. Hayatın yırtık ceplerine cevherler sokuşturuyoruz. Yarım kalacak şiirlere kafiyeler tutturmaya çabalıyoruz. Heceler dağılıyor. Harfler düzen tutmuyor. Ses kesiliyor, ışık dağılıyor. Gelip geçtiği o kadar âşina ki zamanın. Yarım kalıyor hayatın şiiri. Yeryüzündeki nasibimiz dara düşüyor. An gölgeleniyor, gün toza bulanıyor.

akşam namazı:
ötelere çevir yüzünü

İkindinin sapladığı hançer, akşamın ufkunda nasıl da belli oluyor. Ufuklar kızardı, hüsranımızın kanı dışarı sızdı. Gün akşamlı. Güller solmak üzere açıldı. Binalar yapılır ama nasılsa yıkılır. İnsan doğar ve ölür. Ötelere çevirir yüzümüzü akşam. Yıldızlar dünyadan sonrasını muştular gibi başlarını uzatır. Işıklar, kayıplarımızın gittiği yeri, sevdiklerimizin yittiği yeri işaretler. Biliriz ki, dünya dünyadan ibaret değil. Anlarız ki, kalacağımız yer burası değil. Bulduğumuzu yitirmeden, yitiklerimizi bulmak mümkün değil. Akşam siyah kefenini dolar renklerin üstüne. Kar/anlık çöker güzellerin yüzüne. Şimdi akşamın hükmü geçiyor gözlerimizden. Gölgeler gölgeye düşüyor. Elimizde olanlar elimizde kalası değil. Arkası var gördüklerimizin. Perdeler hep böyle kapalı kalası değil.

Vakit akşam. Gün ölmek üzere. Güneş ışıklarını topluyor eşyanın üzerinden. Kızılca kıyameti kopuyor dünyanın. Kara kefenini giyiniyor gün. Gülün rengi soluyor, eşyanın cezbesi yitiveriyor.

Hatırla ki, senin de akşamın olacak bir gün. Ömrünün ışıkları solacak. Hayatının perdesi çekilecek. Senin de kıyametin kopacak. Dudaklarında donacak gülüşün güneşi. Zaman uçurumun olacak; gelen günün güneşi sana doğmayacak. Unutulacaksın. Ve hatta unutulduğun bile unutulacak. İsmin anılmayacak orada burada. Kimse yolunu gözlemeyecek.

Şimdi akşam. “Gün akşamlıdır” unutma! Ölmeden önce bil öleceğini ki, yaşatıldığını fark edesin. Herkesin senden uzaklaşacağı ölüm anını hatırla ki, sen de şimdi herkesten ve her şeyden uzaklaşıp Rabbine yan/aşasın. Seni sen yokken de bilen Rabbin, sen öldükten sonra da bilecek elbet... Herkesin unuttuğu yerde seni bir O hatırlayacak. Hatırını yalnız O bilecek. Sen de O’nu an şimdi. Sen de O’nun hatırına var secdeye.

yatsı namazı:
yüzünü örten gece
topr/ağını kaldır

Ve gece... Karanlık elimizi koynumuza gönderir çaresiz. Biçimler hükümsüz kalır. Renkler çaresiz. Köşeler köşeye çekilir; biçimsiz. Odalar sessiz, sofalar ıssız. Dünyadan yüz çevirir gözlerimiz. Perdeler kapanır şehre. İçe döner bakışlar. Bizi içimize gömer gözlerin perdeleri. Göz kapağının ardında ipe dizilir dünyanın mazlumları ve zalimleri, muktedirleri ve çaresizleri. Kirpiklerin tene d/eğdiği yerde, belli belirsiz bir çizgiye iner varlığımız. Mezar taşında olduğu gibi. Unutulmuşluğu hatırlatır gece. Ve unuttuklarımız hatıra düşer hece hece. Hani, unutulanlar vardır ya, yine de hatırlanırlar, özlenirler. Bir de öyle unutulanlar vardır ki, unutuldukları da unutulmuştur. Hatırlanmalarına sebep yoktur. Onları hatırlayacaklar da yoktur yahut hatırlarında hatıraları yoktur. Öylece zevalin üzerimizdeki örtüsü kalınlaşır geceleri. Gece kabrinde hiç özleyeni olmayan ölüler gibi eyler bizleri. Toprağa sakladıklarımız gibi ya/saklar bizi geceler koynuna. Kimine göre katran karası... Kimine sonsuz aydınlıkların Mirac'ı, hiç bitmez sabahların duası...

Vakit Yatsı. Gün çoktan öldü. Güneş ışıklarını topladı. Gece hükmediyor âleme. Güneşin saltanatı bitti. Işıklar tükendi ufuklarda. Renkler ellerini çekti eşyadan. Gül soldu, gün soldu. Umutlar yerden göğe çevrildi. Göğe yöneldi gözler.

Hatırla ki, sen de unutuşun kara gecesine yuvarlanacaksın. Bir adın kalacak geriye. Bir mezar taşın hatırlayacak belki seni. Belki o da unutacak.

Düşün ki, unutuşun koyu karanlığı çökmüş üzerine. Yokluğuna çoktan alışılmış. Unutuluşun hepten kanıksanmış. Kimsenin özlediği bile değilsin artık.

Gece gece gece... Sabaha çok var. Işık uzaklarda. Yokluğun gecesinde, adın bile unutulmuşken, kimden medet umarsın sor kendine? Kim sana hayat vermişse, "kurumuş kemikleri toplayıp

dirilten de O elbette.”[16] Hiç akşamı olmayan bir sabaha uyanmak üzere girdin ölümün gecesine; kendine söylesene.

Söyle kendine. Söyle kendine ki, çoklarının seni unuttuğu bu gece, herkesi unutup sen de O’nu hatırla. Söyle kendine ki, çoklarının ışıklara kanıp sahte renklerin kuyularına daldığı bu gece, Rabbini an, Rabbine kan, Rabbine uyan.

---

[16] Bkz. Yasin 36/78-79.

Bkz. Yasin 36/78-79.

Gece gece gece... Sabaha çok var. Işık uzaklarda. Yokluğun gecesinde, adın bile unutulmuşken, kimden medet umarsın sor kendine? Kim sana hayat vermişse, “kurumuş kemikleri toplayıp dirilten de O elbette.” Hiç akşamı olmayan bir sabaha uyanmak üzere girdin ölümün gecesine; kendine söylesene.

yeni/den sabah:
diriltildiğini bil

Ve sabah gelince yeniden, tenimize dokunur ötelerin hülyası. Göğsümüze değer bir İsâ nefhâsı. Yeniden dirilir gibiyiz. Unuttuğumuzu hatırlarız yastığımızın kuytusunda. Rüyalardan döneriz. Yeniden yükleniriz hicranları. Biriktirmeye başlarız yeniden. Lâkin hâlâ yırtıktır hayatın cepleri... Ayaklarımızın ucuna dökülür zamanın parçaları...

cuma:
kalbini dünyanın
kuytusundan çıkar

Yürüyorsun, telaşların omuzlarında. Ç/alışıyorsun, umutların köşe başlarında. Yaşıyorsun, özlemlerin yarınların ardında. Gülüyorsun, mutlulukların var-yok arasında gidip gelmelerde. An'ın bıçak sırtında nefes alıp veriyorsun. Aldığın nefes kadar u/mutlusun, verdiğin kadar huzurlusun.

Sürekli ve kalıcı sanıyorsun kendini. Oysa bedenini bir andan bir sonraki an'a taşıyamıyorsun. Sonraların sonrasında hayallerin. İki du/dağının arasında hayatın. Alıp verdiğin nefes kadar varsın. Nefesin ha bitti ha bitecek.

Varlığını çoğaltıyorsun kendince. Biriktiriyorsun, elinde olanlar gitti gidecek.

Kızgın bir kor gibi avucunda kaygıların. Şehrin girdaplarında bir varsın bir yoksun. Umut ile umutsuzluk arasında dolanıyorsun.

Kaldırımların sana söyleyeceği yok. Kapılar bir yerlere açılmıyor. Meydanlar sesine ses katmıyor. Sokaklar kalbine çıkmıyor... Aynalarda yüzün eskimiş, ağlıyor...

Bilmeden benliğini sivriltmişsin. Farkında değilsin, umutlarının hepsini cılız nabzına taşımışsın. Sesin çöle düşüyor, sözün boşlukta kalıyor. Huzurdan azalıyorsun her an; hüsranın büyüyor.

Bugün Cuma... Varlığın bayramı bugün. Seni Var Eden'in, seni severek var kıldığını haykırıyor ezanlar. Seni sevenlerin ve sevdiklerinin arasına katan Rabbinin, varlığını, sadece varlığını, hiçbir şeye sahip olmasan da, hiçbir albenili görüntüye sığınmasan da, hiç koşulsuz kabul ettiğinin habercisi ezanlar.

Dur şimdi... Şimdi dur! Kendini kırılgan aynalarda çoğaltmaya çalışan bencilliğini sustur. Seni boş sevdaların yokuşuna süren hırsını sakinleştir. Seni hızına erişemeyeceğin bantlarda koşturanların çağrılarına kulağını kapat...

Alışverişi kes; "canını ve malını güzel bir alışverişle satın almak"[17] istediğini söyleyen Rabbinin kutsiler pazarına koş... Seni

Yusuf [a.s.] gibi ucuza satın almak isteyen bezirgânların elinden kurtar gömleğinin yakasını.

Gürültüyü kes; secdenin sükûnetine at özlemlerini. Kıskanıp da seni, güya iyiliğin için binbir cezbeyle dünyanın kuyusuna atmak isteyen, atıp da ardından kanlı gömleğine bakarak yalan yere ağlayacak sahte kardeşlerinden uzağa at kalbini ve kalıbını.

Bugün Cuma...

Dünyadan ümidini kes...

Sonsuzun pınarına yapıştır dudağını.

---

[17] Bkz. Tevbe 9/111.

Alışverişi kes; “canını ve malını güzel bir alışverişle satın almak” istediğini söyleyen Rabbinin kutsiler pazarına koş... Seni Yusuf [a.s.] gibi ucuza satın almak isteyen bezirgânların elinden kurtar gömleğinin yakasını.

Bkz. Tevbe 9/111.

Fâtiha’nın Kapıları

Fâtiha’nın kapıları

Her gün dilimize değdiği gibi, kalbimize de değmesi gereken Fâtiha, Kur’ân’ın ifadesiyle “şifa” saklar içinde. Dertlerimizin devası, yalnızlıklarımızın çaresi, Kur’ân’ın sonsuz ve dipsiz anlam denizinin derinliklerinden inciler sunar bize. Çoğunlukla, kıyıda kalıp denizin suyunu elden geçirerek incileri bulmaya çalışırız. Islanmayı göze alıp denizin içine dalmak ise nadiren yaptığımız bir iştir. Dilimize Rabbimizin değdirdiği bir dua olarak Fâtiha, Rabbimizin “Benden isteyin ki, vereyim!”[18] müjdesi ya da “Size vereceğim, yeter ki, Benden isteyin!” sürprizi değil midir? Rabbimizin bizden neyi isteyeceğimizi bildirmek üzere kalbimize söylediği Fâtiha, O’nun bize “sonsuz anlayış”ını da seyredebileceğimiz bir ayinedir. Fâtiha’nın aynasında nasıl “sonsuz bir anlayışla” ağırlandığımızı seyretmeye çağırıyorum seni.

---

[18] Mü’min 40/60.

Mü’min 40/60.

Bismillâhirrahmânirrahîm

Burada bir misafirsin; ağırlanıyorsun. Özellikle seni bekleyen, özellikle sana açılan bir kapının eşiğindesin artık. Varlık kapısının eşiğinde, o kapıyı sana açan, seni yokluktan çıkarıp o kapının eşiğine getiren Rabbin adına giriyorsun içeriye. O'nun adıyla geçiyorsun bu kapıdan. Kendi başına buyruk değilsin. Amaçsız, hedefsiz değilsin. Öylesine bulmuş değilsin bu elinde olanları ve ellerini. Yüzünü sana giydiren, gözlerini sana armağan eden, kalbini göğsüne koyan, sevdiklerini ve sevenlerini karşına koyan Bir'inin sonsuz rahmeti ve sınırsız şefkati ile hak etmek için bir şey yapmadığın, hayaline bile gelmeyecek güzellikler ortasında yaşatılıyorsun. Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın varlıkta ağırladığı nazlı bir konuksun sen...

hamd [olsun]...

Önce teşekkür etmelisin. Teşekkür edebilmek varlığa duyarlı olmak demektir. Teşekkür edemeyen, minnettarlığını ifade edemeyen elindekilere, çevresindekilere, içindekilere duyarsız, sağır ve kör demektir. Bunca güzelliğin içinde ağırlandığını fark etmişsen, ilk yapacağın şey teşekkür etmek, minnettarlığını ifade etmektir.

Sana hiç ummadığın varlığı, hayal bile edemeyeceğin güzellikler içinde sunan Rabbine minnettar olmalısın.

Varlığın boş yere ve rastgele değildir. Burada çaresiz, amaçsız ve sahipsiz değilsin. Öylesine var değilsin sen; seçildin, ayrıcalıklı kılındın da var edildin. Varlığın yokluğuna bilerek ve isteyerek tercih edildi. Onun için teşekkür et. Minnettar ol. Hamd et.

Her çiçeği gözünün zevkine göre güzelleştiren elbette ki, sana sürprizler sunuyor. Yağmurun her damlasını kulağına hasretli nağmeler olarak değdiren hiç kuşkusuz sana hesapta olmayan ikramlarda bulunuyor. Hayatını yokluğun dehşetinden kurtarıp seni sonsuzun eşiğine getiren seni hayal edemeyeceğin sof(r)alara buyur ediyor. Ömrünü ölümün kıyısından alıp bekâ vadisinde gümrah bir bahar eyleyen sana ummadığın ihsanlarda bulunuyor. Seviyor seni. Sevindiriyor. Sevinmenden hoşnut oluyor.

İşte bu yüzden, hamd ettiğinde adını koyuyorsun varlığının. Azîz bir misafir oluyorsun varlığın başköşesine. İşte bu yüzden, şükür dudağına değdiğinde, izzetini kuşanıyor kalbin. Çığırtkan ve yalancı, sığ ve aldatıcı avuntulardan çeviriyorsun yüzünü. Nazlı bir konuk oluyorsun varlığın uçsuz bucaksız konağında. Sevildiğini biliyorsun. Sevildiğini sana bildiren Rabbinin hoşnutluğunu alıyorsun. Rabbinin senden hoşnut oluşunu bilmekle daha bir seviniyorsun. Elhamdülillah...

âlemlerin Rabbine

Seni var eden, sana eşlik edecek âlemler de var eyledi. Onları ve seni terbiye ediyor. Her şeyi sana uyumlu kılıyor. Her şeyi sana sevimli eyliyor. Ne senin varlığın, ne de diğerlerinin varlığı anlamsız ve boştur. Gördüğün her şey, seni çevreleyen herkes, senin gibi bile-isteye var edildi. Varlıkları yokluklarına tercih edildi. Yabancı ve yabanî bir yerde değilsin. Varlıkla kardeşsin. Vahşet ve yalnızlık içinde değilsin. Dağlar sana tebessüm ediyor. Yıldızlar mutluluğuna göz kırpıyor. Nabzını hissettiğin kadar sana yakın her şey.

Güneşin sıcağına dokunduğun kadar sıcak ve tanıdık her şey. Baharın kokusunu aldığın kadar munis ve sevecen her şey. Boşluklar bile boşuna değil. Tedirgin olma. Kaygılanma. Telaşlanma. Korkma.

Rahmân O, Rahîm O

Sana şefkat eden bir Rabbin var; sahipsiz değilsin. O seni ve diğerlerini şefkatle terbiye ediyor. Herkesi merhametinin kucağında ağırlıyor. Seni sevdiği için var eyledi. Seni severek var eyledi. Senin varlığından hoşnut. Varlığın O'na yük değil. Yaşaman O'na ağır gelmez. Seni beslemek ve büyütmek O'na zor değildir.

Rabbin seni seviyor. Rabbin senin sevdiklerini de seviyor. Rabbin sevdiklerini sevmeni seviyor. Rabbin sevdiklerini sevindiriyor. Rabbin sevdiklerini sevindirmeni seviyor. Üzülme. Endişe etme.

din gününün sahibi O

Ayrılıklara ve vedalara üzülüyorsun. Sevdiklerin gidiyor, sevenlerin uzaklara dağılıyor. Kalbin acı çekiyor, ağlıyorsun. Merak etme; seni var eden Rabbin senin kalbini de biliyor. Senin acı çektiğini, senin bildiğinden daha çok biliyor. Her şeyin dağıldığı gün, her işin sonlandığı gün sana ve sevdiklerine sahip çıkacaktır Rabbin. Uzaklara gitmene gerek yok; her gününü 'gün' eden, sabahı pencerene getiren, gündüzü sana aydınlık eyleyen, geceyi uykunun ve dinlenmenin döşeği eyleyen O'dur. Akşamla veda eden her günü, yeni bir sabahla sana getiren, sana bütün zamanlarda, ebediyen sahip çıkacaktır. Emin ol!

yalnız Sana kulluk ederiz

Şimdi yüzünü O'na dön. Başkasından medet umma; herkese ümit ve medet veren Rabbindir. Şimdi sadece O'na yönel. Başkalarının peşinde koşup yorulma; seni biricik eyleyen ve önemli kılan Rabbindir. Korkma; O seni kalabalıkta unutup bırakmaz. Endişe etme; O seni yolda bırakıp terk etmez. Telaşlanma; O sana arkasını dönüp gitmez.

yalnız Senden yardım dileriz

Her ihtiyacını O’ndan iste. Başkaları sana yetişemez. Her dilediğin O’nun yanındadır. Başkaları seni ciddiye almaz. Sen O’nun için sıradan biri değilsin; önemlisin, bi’tanesin. Sana iyilik etmek yormaz O’nu. Senin dilediklerini yerine getirmek usandırmaz O’nu.

“iyyâke...”
dedikçe kucaklanıyorsun,
farkında mısın?

Fâtiha’nın içinde “biz”i “biz”den alan, “ben”i “ben”den taşıran, “sen”i “sen”den taşıyan keskin bir dönüşüm ve sancılı bir yolculuk saklıdır. Diline kolayca değerken farkına varamadığın bin kor parçası ışıldar Fâtiha’da. Dudaklarının arasına sıkıştırdığın heceleri yüreğine dolayamadığın için tadını alamadığın tatlı bir vuslat beslenir Fâtiha’nın akışında. Sesine sindiği hâlde göğsüne dokunmayan, kalbine sızmayan sımsıcak teselliler bekleşir Fâtiha’nın iç içe açılan kapılarında.

“İyyâke...” [Sana, yalnız Sana...] deyinceye kadar, Rabbini üçüncü tekil şahıs olarak, yani “O” diye tarif edersin Fâtiha’nın cümlelerinde. Ne zaman ki, “Sana, yalnız Sanadır kulluğum; Sensin, yalnız Sensin yardım istediğim” dersin, “O” diye tanıdığına “Sen” diye muhatap olursun.

İşte Fâtiha, sen bilmesen de, farkına varmasan da, göremesen de, hissedemesen de, diline damağına değen o akışıyla seni Rabbinin uzağından yakınına getirir. Başta, görmediğin ve gıyabında olan Rabbini uzaktan “O” diye tanırken, birden O’nu görüyormuşçasına “Sen” diye hitap edersin, huzuruna varırsın. Sımsıcak yakınlığında hissedersin kendini. Daha da önemlisi, Fâtiha Rabbinin sana öğrettiği, istemeni istediği bir dua olduğuna göre, seni huzuruna, yakınlığına taşıyan da O’dur. Aslında kendisine “O” diye hitap ederken, “Sen” diye hitap etmene doğru çevirirken dilini, kendi kutsi vechini de sana çevirir, tenezzül eder sana. Yani, sen de Fâtiha’da Rabbin için “o” iken, “sen” hitabını hak edecek bir yakınlığa yükselirsin. “İyyâke...”yi diline değdirerek, yanına çağırır Rabbin seni. “İyyâke...” sözünü dudağına değdirir değdirmez; her sırrını bilen, en küçük arzularını bile merhametiyle önemseyen, kendine bile duyuramadığın incecik sızılarını duyan, iç çekişlerini ve gizli hasretlerini ciddiye alan Rabbinin isimlerinin kucağına dökersin içinin içini.

“nûn’un gemisi”nde yolcusun, biliyor musun?

Fâtiha’nın seni taşıdığı yakınlıklar, “Yalnız Sana kulluk ederiz” ifadesiyle zirveye varır. Gıyabında “Hamdin Sahibi”, “Âlemlerin Rabbi”, “Rahmân ve Rahîm” ve “Din Günü’nün Sahibi” diye zikrettiğin Rabbine, şimdi karşı konulmaz bir iştiyak ve aşkla, eşsiz bir hayranlık ve minnettarlıkla doğrudan sesleniyorsun. Fâtiha’nın burasına kadar “O” diye tanımaya çalıştığın Rabbine, artık “Sen” diye muhatap oluyorsun. O’nun sıfat ve esmâsına olan hayranlığın, O’na doğru yönlendiriyor seni. O’nu tanıyıp O’ndan uzak kalmanın sancısı ve hayreti, O’nunla yüzleşmeye çağırıyor seni. Varlığının fâni yüzünü O’nun Vechine çeviriyorsun.

“Yalnız Sana” diyerek onu ne kadar bir’lemişsen, “Biz” diyerek kendini de o kadar çoğaltıyorsun. Bir olana çokluk içinde kalmış olanın duru seslenişi, çaresizlik içinde bunalmış olanın umutla nefeslenişidir bu. “Biz” dedikçe, âdeta bütün hücrelerinle dil döküyorsun Bir’e; “varlığım zerre, zerre yalnız Sana kuldur.” “Biz” dedikçe, diline dolanıp duran ama muhatabını bir türlü bulamayan bütün çaresizlik sözlerini topluyorsun. Sadece kendi çaresizliklerini değil, çaresizlikleri seni çaresiz eyleyen sevdiklerinin yakarışlarını da demet demet doluyorsun diline. Sayısız yalvarışlar, hesaba gelmez iç dökmeler, sonu gelmez fısıltılar, çoğaldıkça çoğalan yakınmalar hep beraber “biz” olup kulluğun potasında eriyor. “Biz”imle aynı âcizliği ve fakirliği paylaşan canlı-cansız bütün var edilmişleri yanına alarak konuşuyorsun Bir’e; “Sana tutunuyoruz, kimsenin yere atmasına izin verme bizi.” “Biz” derken, başı her daim hûşû ile secdeye varan, gelmiş geçmiş bütün müstakim kullar adına yakarıyorsun Bir’e; önünde İbrahim’le (a.s.), yanında İsâ (a.s.) ve Mûsa (a.s.) ile, kalbinde Muhammed (a.s.m.) ile sesleniyorsun Rabbine. Sesli ve sessiz her yakarışı, gizli ve açık her isteği çifter çifter yanına alıp, iyyâke na’büdü...”nün “nûn’un gemisi”ne bindirip, her dalgasında binlerce ayrılık ve ölüm saklı ıstırap denizinde, Nuh (a.s.) gibi kurtuluşa doğru yol alıyorsun. Ve hemen ardından, nicedir

içinde sakladığın en âcizane yakarış dudağına serin bir su gibi yapışıveriyor: “Yalnız Senden yardım dileriz.”

bizi ‘doğru yol’a hidayet eyle

Senin nasıl huzur bulacağını Rabbin senden iyi bilir. Kendine bulacağın yollar içinde, en iyisi O’nun seni çağırdığı yoldur. Senin için doğru olanı O bilir. Senin iyiliğini senden çok O bilir.

gazaba uğramışların
ve sapmışların [yoluna] değil

Rabbin, yanlışa düşüp acı çekmeni istemez. Acılar ve sancılar, senin kendini bilmeyişinden kaynaklanır. Seni en çok sıkıntıya düşüren, senin kendini bilmeyişindir. Rabbinin terbiyesini kabul et ki, kendine acı çektirmekten kurtulasın. Rabbinin senin iyiliğini istediğini bilerek O'na teslim ol ki, kendini ateşe düşürmeyesin.

TESBİHÂT:
Kucağına Savrulan Çiçekler

tesbihât:
kucağına savrulan çiçekler

Tesbihât, namazın anlamını yeniden hatırlamak ve telkin etmek için öğretilmiştir bize. Tesbihât, namazın henüz tahmin edemeyeceğimiz derinliğinden kucağımıza savrulan çiçekler gibidir. Tesbihât, namazın henüz bilemeyeceğimiz ebedî serinliğinden avuçlarımıza dökülen sular gibidir. Tesbihât sözleri, dudaklarımıza değen şebnemler gibi, avuçlarımızı doldurup taşan kristaller gibi, bizden ama bizden ötesini haber veren canlı varlıklardır. “Sübhânallah” sözü, dudaklarımızın buluştuğu en anlamlı âna denk gelir. “Elhamdülillâh” sözü, nefeslerimizin taşıdığı en kıymetli cevherdir. Ve “Allahu Ekber” sözü, dilimizin ve damağımızın dokunduğu en büyük lezzettir. Tesbihât sözleri, namazın bu dünyada da hissedeceğimiz meyveleri gibidir. Cennetin kokusunu taşırlar ruhumuza, Tûba ağacının dallarını uzatırlar elimize, haşrin müjdesini dokundururlar tenimize...

Her tesbihât, “mübarek kelimeler”i dilimize değdirir; bize kutsîlerle ağız birliği ettirir. Tesbihât, namazda saklı cevherin hasat zamanına benzer aslında. Bir dağın zirvesinden inip tatlı bir ovada nefeslenmek gibidir dilimize damağımıza kutsîlerin dudağına değen, kutsî kelimeleri sarmak.

Her şeyin hız ve haz üzerinden kurgulandığı bu çağda, namazı hayatın telaşlarından sıyrılma, hayatı durdurup bizi oyalayan perdesini yırtma fırsatı olarak değerlendirebiliriz. Yazık ki, bizi bunu yapmaktan alıkoyan, hız kurgusu içinde kendimize telkin ettiğimiz vakit darlığıdır. Sanki biz durduğumuzda dışarıda bir şeyler kaçmaktadır; sürekli dağıtılan ganimetten payımız azalmaktadır. Acelemiz vardır; bir yere yetişmemiz gerekmektedir. Unuttuğumuz ise, bir yerlere yetişme telaşıyla, bir türlü kendi ruhumuzla, kendi kalbimizle baş başa kalamayışımız gerçeğidir. Namaz tesbihâtı için vaktinizin dar olduğunu düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Tesbihât vaktinizi genişletir, vakitten aldığınız payı çoğaltır, nefesinizi derinleştirir, göğsünüze inşirah verir.

Hayatımızın namazla ebedîleşmesi, namazımızın tesbihâtla güzelleşmesi ne güzel...

Sübhânallah

“Sübhânallah” sözü, dudağına değer değmez, kendi varlığının titrekliğini hissettirir sana. Rabbini, kusurdan, noksandan, zulümden uzak görürken, kendi kusurlarını, kendi noksanlarını, kendi karanlık yanlarını görmeye başlarsın. Bütün hatalarınla varlık iddiasından geri çeker seni “Sübhânallah”. Hatırlatır ki, varlığın senin elinde değil; asla senin elinde olmadı. Yokken varlığına dair bir fikrin yoktu. Var olma isteğin de yoktu. Rabbine uzaklığının nişanesidir “Sübhânallah”. Uzaklıkların en uzağı ise yokluktur; hiçliktir. Yok olan uzaktır; öylesine uzaktır ki, uzak sözcüğü bile yetmez uzaklığını ölçmeye... Şimdi bir düşün. Olsan da, olmasan da birdi dünya; senin yokluğun bir şeyi eksik etmeyecekti yeryüzünden. Sen olmadığında kimse yokluğunu fark etmeyecekti. Ama şimdi varsın; yokluğun d/ipsiz kuyusundan çıkarıldın. Rabbinin dilemesiyle var edildin. Rabbin seni var etmeyi diledi; ellerin yokken elinden tuttu, yüzün yokken yüzüne baktı. İyi bil ki, en büyük sürprizdir varlığın; seni var-yok arası bir titreklikten çıkaran, Rabbine minnettarlığının en doğru ifadesidir “Sübhânallah”.

Elhamdülillah

Var-yok arası bir titreklikten varlığa eriştirildin. Var oluşa muhatap kılındın. Sonsuz uzak olduğun Rabbin, şimdi sana sonsuz yakınlığını anlatıyor. Sen kendi varlığından bile haberdar değilken, senin varlığına varoluşun en güzelini lütfediyor, sana hayat bahşediyor. Sana hücre hücre dokunuyor kudret ve rahmetiyle. Senin dokunabileceğin yerlerden daha fazlasıyla dokunuyor sana. Dokunmak için kullandığın parmak uçlarının her noktasına her an dokunuyor. Kendini sevmeye ayırdığın duygularının her kıpırtısını, rahmetinin avuçlarında tutuyor. Hayat ki, varlığın ışığıdır. Teninde güneşler açar hayatta olduğun için. Gözlerine kâinatlar doluşur ihya edildiğin için. Yüzün nice sevgilerin denizine akar ve birikir hayatta olduğun için. Yakınların en yakını hayattır; ihyadır. Öylesine yakın bir yakınlıktır ki hayat, bütün yakınlıkların aslı, esasıdır; bütün dokunuşların mayası ve kıvamıdır. Rabbinin tecellisi nabzında, kalbinin her kıpırtısında geziniyor şimdi. Sana şah damarından da yakın olduğunu söyleyen Rabbin, kendi varlığının diplerine senden daha yakındır. Hamd, bu yakınlığın ifadesidir dilinde. Nice şek(er)leri şeker eyleyen sırdır hamd; balları bal eyleyen iksirdir “Elhamdülillah!”

Allahu Ekber

Senin sonsuz uzak olduğun Rabbinin, sana sonsuz yakın olmasıdır büyüklük. Büyüklük, sana hiç minneti olmayanın, seni sonsuz minnettarlıkla nazlamasıdır. Büyüklük, sana hiç muhtaç olmayan Rabbinin, senin her ihtiyacını senden önce, senin bildiğinden daha fazlasıyla, senin dilediğinden çok daha incelikle karşılamasıdır. Allahu Ekber, tesbih ile hamdin ortasıdır; cemâl ve kemâlin kıvamıdır. Tekbir, sonsuz kudret sahibinin sen âcize sonsuz rahmetiyle, incelikle muhatap oluşunu taşır dudağına. Allah, senin O'na sonsuz uzaklığına rağmen, O'nun sana sonsuz yakın olmasıyla "ekber"dir, en büyüktür. Allah'ın büyüklüğü, her şeyi dilediği gibi helâk edecek sonsuz bir celâl sahibi olduğu hâlde, sana şahdamarından bile yakın olarak, diline taşı/yamadığın en ince sızılarını, aklına getiremediğin en mahrem arzularını cemâliyle görüp gözetmesidir.

Maşaallah

Sahip oldukların ile arandaki bağ nedir? Seni elindekilere bağlayan ne olabilir? Elindekiler ne kadar elinde kalır, biliyor musun? Elindekiler elinde kalsa bile, sen ne kadar elinde tutabilirsin, hesap ediyor musun? “Benim” dediğin şey, şimdilik yanında olandır. Çocuğun, eşin, annen ve baban şimdilik yanındadır; kalbinin her daim aktığı, sevgilerinin her gün dokunduğu o yüzler ayrılığa ayarlıdır. Sevdalarının hepsi bir vedayı büyütmektedir. Bir gün ya sen onlara veda edeceksin, ya onlar sırayla sana veda edecekler. Şimdi ve burada, bir arada olmanız, ancak Rabbinin dilemesidir. Rabbinin, sahip olduklarını senin yanında tutmayı dilemesidir zenginliğinin nedeni. O sana sonsuzluk vaad etmeseydi, sonunda sonsuzluğun olduğu bir son sözü vermeseydi, şimdiden aranızdaki sevgiler, muhabbetler yokluğa savrulacaktı. Sahip olduğun her şey hiçliğin rüzgârlarında savrulup anlamını kaybedecekti. Sen sen ol, hiçbir şey için “Bu benimdir” deme; de ki, “sadece yanımdadır.” De ki, “Onu yanımda tutan Rabbimin dilemesidir” de ki, “Maşaallah!” Ne nazar boncuklarının sahte efsununa güven, ne de dillerden içeriksiz çıkan “tü, tü, tü...”lere kan. De ki, “Allah’ın dilediği oldu. Allah’ın dilediğidir olan.”

Kendime Diyemediğim...

kendime diyemediğim...

Çok sıkı bir pazarlıktır sürer Rabbimiz ile kendimiz arasında. Başımıza buyruk yaşamak ile, Rabbin emrinde bir kul olarak yaşamak arasında süren hesaplaşmadır bu. Rabbimizin dilediği gibi olmaya razı olup olmama savaşımı içindeyiz her an. “Müslüman” olduğumuzu söylemekle, en başından “teslim olan”lar arasına gireriz ama teslim olmanın ince detaylarında hevâmız ve nefsimiz sürekli başkaldırır. Her vakit namaza başlarken de, hatta namazın içindeyken bile içimizde teslim olmayan yanımız kıpırdar durur. Bu kıpırtıyı tıpkı bileğimizdeki nabız gibi keşfedersek, yalnız olmadığımızı anlar, içimizdeki o sessiz savaşın, o gizli pazarlığın üstesinden gelebiliriz.

“borcum var mı Sana?”

Öyle çok pazarlık ettim ki Seninle ey Rabbim; Sen çağırınca, kendime ayırdığım vakitlerden çalındı sandım. Ezan okununca, sevdiklerimle geçirdiğim zamanların azalmasından korktum. Vakit girince, içim “cız” etti. Odamdan uzaklaştım, bıraktım işimi, bozdum keyfimi; öylece namaza durdum. Ayak diredim, “az sonra kılsam da olur!” dedim. “Az sonra”larım “çok sonralar”a döndü, geç kaldım, geç kalmaktan utanmadım.

Sonunda ayaklarımı sürüye sürüye vardım huzuruna. Pazarlığımı, vaktin daralmışlığını bahane ederek yeniden ileri sürdüm. Kaçıyordu namaz ya; o yüzden çabucak kıldım, selam verdim, hemen kalktım, rahatladım. Oysa rahatlığı Sana borçluyum. Ağrımayan her bir dişim kadar huzur borçluyum Sana. Damarlarımın her bir noktasında pıhtılaşmayan kanım kadar sükûnet borçluyum Sana. Tenimin acımayan her bir noktası kadar rahatlık borçluyum Sana. Dişlerim ağrıyacak olsa her biri için harcayacağım zamanı Sen verdin bana. Kanım pıhtılaşıp damarlarım tıkanacak olsa, her defasında ıstırap ve korkuyla geçireceğim saatlerin hepsini Sen ikram ettin bana. Tenim her noktasında yırtılırcasına acıyacak olsa, kendi kendime dar geleceğim/edeceğim huzursuz günler Senin.

Beni bana verdiğini unutmuşum. Beni bende kılanların hepsinin Senden geldiğini unutmuşum.

Niye ki bu anlamsız pazarlığım?

“beni bana bırak (ma)...”

Gün oldu; usandım. Sabrımı tükettim; tükendim. Kendime yontmaya heveslendim. Benden istediğin zamanı çok gördüm. Benden istediğini, benim için istediğini bile bile, huzurunda huzursuz durdum. Fazla buldum namazın rekâtlarını; kısaltmak için bahaneler aradım. Günümü delik deşik etmeni, işimin arasına kesintiler sokmanı, hayatımın ortasına duraklar koymanı, uykumu bölmeni lüzumsuz gördüm. “Beni bana bırak!”larla durdum huzuruna; içim başka bir yerlerin türküsünü söylerken, ben seccademde, belki sadece bedenimle mıhlı kaldım. Oysa Sen, dileseydin dar edebilirdin zamanı bana! Bir uçurumun dibine savrulmuş bir arabada çaresizce Sana yalvartıyor olabilirdin beni. Korkulu bir savaşın orta yerinde ateş ve kan kusan bombaların altında günümü de, işimi de, uykumu da, hatta rüyalarımı da delik deşik etmelerini takdir edebilirdin. Düşmeyen bombalar kadar, uçuruma savrulmayan arabalar kadar genişlik borçluyum Sana.

İçten pazarlıktı benimkisi. Öyle içten ki, kendime bile söyleyemedim. Gözlerimle birlikte, gönlümü de secdene kilitlemeyi çok gördüm. Kendimi sıfırlamayı, benliğimi hiçe indirgemeyi beceremedim. Ensemde kaderin sıcacık nefesini hissedecek o teslimiyetin vadisine inemedim. Acelem vardı; alnımı koyduğum gibi kaldırdım seccadeden. Bütün b/enliğimle aşağı inemedim. İşim vardı, secdemi kısalttım, işime zaman kazandım. Secdeye kalbimi de sığdırmaya ç/alışmadım. Uykum vardı, secdemi sığ bırakıp uykumu derinleştirdim.

İtirafımdır: Bencilliğimi de sırtıma alıp rükûlarda eritemedim. Bedenim eğilirken huzurunda, “emrolunduğum gibi dosdoğru olma”nın[19] ağırlığını sırtıma almayı erteledim. “Sırası değildi; “hele dur; sonra da olur!”du. En Sevgili’ni (a.s.m.) bir gecede ihtiyarlatan emri, üzerime alınmadım.

Sen dileseydin, çocuğumun cılız nabızlarının eşliğinde, loş ve neşesiz bir yoğun bakım odasında, gözümü de gönlümü de, umutsuzca, çaresizce, ürpertiyle, korkuyla bir monitörün ekranına kilitleyebilirdin. Dileseydin, yeryüzünün sükûnetini bir anda kesip,

küçücük bir duvar kıpırtısının gölgesinde, mini mini bir sarsıntının beklentisi içinde saçlarıma aklar düşürebilirdin.

---

[19] Hûd 11/112.

Hûd 11/112.

İtirafımdır: Bencilliğimi de sırtıma alıp rükûlarda eritemedim. Bedenim eğilirken huzurunda, “emrolunduğum gibi dosdoğru olma”nın ağırlığını sırtıma almayı erteledim. “Sırası değildi; “hele dur; sonra da olur!”du. En Sevgili’ni (a.s.m.) bir gecede ihtiyarlatan emri, üzerime alınmadım.

“sırrımı bir Sen bilirdin...”

Kendimi s/akladığım ve hatta kendimden de sakladığım sır bu. Dilime bile değdirmekten korktuğum, ağzıma almaktan utandığım öyle bir sır. Fısıldaması bile acı veriyor ya... Mesela, uzayınca Fâtiha, uzayınca sûre, heceler sanki özgürlüğe giden yolu taşlar gibi kestikçe, “Bitmez şimdi bu namaz!” dediğim çok oldu. Ama içimden. Kimseler duymadı.

Bir Sen duydun beni ey Rabbim. Sırrımı bir Sen bildin. Kendimi lüzumsuz hissederken seccadenin üzerinde, dudağım anlamına yetişemediğim kelimeler için oynarken, Sen beni söylediğimden fazlasıyla duydun, söyleyemediğimi de, dile getiremediğimi de bildin. Ruhumu alıp uzaklara gittiğim hâlde, bir bedenimi bıraktığım hâlde huzurunda, kovmadın beni, yakınlığında tuttun.

İtirafımdır; öyle anlatıldığı gibi özleyebilmeyi beceremedim henüz namazı... “Aradan çıkarmaya çalıştığım” oldu namazı. Geçiştirdim namazı. Bir “sorun”du çözdüm, hallettim. Selam verip sonra yaşamaya başladım... Yaşamayı, namazın içinde aramalıydım. Namazı, yaşamanın içine sızdırmalıydım oysa. Bilemedim.

“utandırmadın beni, huzurundan alıkoymadın...”

Kafa tuttum, ayak diredim, pazarlık ettim ama Sen utandırmadın, yine yeni yeniden huzuruna aldın beni. Her secdede rahmetinle okşadın alnımı. Her rükûda “aferinler” fısıldadın gönlüme. Her vakitte yeni bir sayfanın aklığına çağırdın ruhumu. Yüzüme vurmadın. Azarlamadın. Aşağılamadın. Hepten umut kesmedin benden. Yok saymadın. Utandırmadın.

Pazarlık ettiğimi Seninle, bir Sen bildin ey Rabbim. Kimselere söylemedin. Sırdaşım Sensin, bir Sana açabilirim içimi, bir Senin beni ayıplamadığını bilirim.

Ben işte böyleyim; yine “bana ait”lerin hesabındayım. Başka kime söyleyeyim? Başka kimin anlayışından medet umayım?

Ben böyleyim. Dilsizin, çare/sizin...

“yandım gül oldum...”

Ben kalbimi dünyanın dert duvarları arasında ezdirdim. Öyle çok özledim ki, sonsuz genişliğini secdelerin.

Ruhum zehir parmaklıklar ardında tutuklu kaldı. Öyle çok yoksuluyum ki, ilk tekbirin gölgesinde içtiğim serinliğin.

Bencilliğin dehlizlerinde ümitsizce dolandım, kayboldum. Öyle çok hasretim ki, bir rükûnun kavsinde belimi kıran ayrılıkları yere yıkmaya.

Ellerine cimrilik kelepçeleri vurulmuş bir zavallıyım ben. Çok isterdim bir kıyamın kıyametinde bencilliğimin küllerini göğe savurmayı.

Ayaklarını dar zamanların prangalarına kaptırmış mazlumum ben. Öyle hasretim ki, yalnız ve yalnız Sana kul olmaya. Cümle dilenciliklerden kurtulmaya... Göğsümde sakladığım kanadı kırık serçeleri rahmetinin göğüne uçurmaya. Öyle çok hasretim ki, yalnız ve yalnız Sana muhtaç olmaya. İçimde saklı sancılı incileri rahmetinin kıyılarına savurmaya... Mülteci ellerimin ayasında ölmüş kelebekleri kutsî nefhana sunmaya.

Ben, gururun mahkûmu Ben, gerçeğin kaçkını Ben, günahın tutsağı...

Ben, isyan çöllerinin çorağına sürgün yetimim. Sevindir beni, sevindir, sev...

Hüzünlerimi bir secdenin billûr sularında erit. Korkularımı rahmetinin kucağında teskin et.

Ben, sahte uzaklıkların sürgünü.

Ben, gayr-i sahih coğrafyaların gurbetçisiyim.

Ben içine kalbimi sığdıramadığım dar vakitlerin küskünüyüm. Öyle hasretim ki, seccademin alnımdan öpüşlerine.

İşte huzuruna geldim.

Şöyle başımı sokacak bir umudum olsun istedim.

Ben, sonsuz derinlikte uykuların yitiğiyim.

Ben, unutuş uçurumları dibinde unutulmuş cesedim.

Ben, benlik ve bencillik yabancılıklarında evine yol bulamayan bir itilmişim.

Öyle çok özledim ki, En Sevgili’nin en çok sevdiği yerde durmayı.

Öyle çok hasretim ki, En Sevgili'nin en çok sevildiği hâlde olmayı.

Huzuruna vardım. Geçtim kendimden.

Kendimi geçtim. Deldim benlik dağını. Şirin'in oldum. Yoruldu Ferhat.

İbrahim'in oldum. Yandı her yanım. Gül oldum.

Çöle verdim Leylâ'yı. Aklı Mecnûn'a verdim. Mecnûn'un oldum. Yakınlığına geldim. Kerem'ini gördüm. Vazgeçtim Aslı'dan. Geçtim gölgeden. Aslına geldim.

Yandım Kul oldum. Yandım. Kül oldum. Yandım

Gül oldum.

Durdum namaza. Mirâc'ına geldim Niyaza durdum. Nazla beni. Nazarında tut. Bakışınla sar beni.

El üstünde tut beni. Bırakma ellerimi.

“kıl beni ey namaz...”

Kıl beni ey namaz
Çöllerden topla hücrelerimi
Rahmetinin serinliğinde yıka kalbimi

Kıl beni ey namaz
Ruhumu secdede yeniden fısılda bana.
Şah damarı yakınlığından emzir yetimliklerimi.

Kıl beni ey namaz
Dağlar küçülsün, denizler taşsın, dağılsın kalabalıklar. Rükû rükû doğrult eğriliklerimi.

Kıl beni ey namaz
İkiye bölünsün kalbim kıblenin şakağında. Sevgilinin işaret parmağı değsin göğsüme.

Kıl beni ey namaz
Topla sevdalarımı kırık aynaların çatlaklarından.
Ömrüme ilikle sevinçlerimi, firuze düşler düşür alnımın şafağına.

Kıl beni ey namaz
Tenim İbrahim gibi ateşe düşmüşken
Gül kokulu serinlikler değdir yüreğime

Kıl beni ey namaz
Günâhın, isyanın, nisyanın kuytusunda büyüttüğüm pişmanlıklarımın yüzünü kaldır yerden.
Al karanlıklarımı, al karalıklarımı gözbebeklerinde yıka.

Kıl beni ey namaz.
İnsan kıl beni.
Doğru kıl.
Duru kıl.
Diri kıl beni.
İnsan kıl bu bedeni.